

Revista noastră
vă urează
la mulți ani!

ANUL NOU, CU BUCURIE!

Cînd vechiul an—moșneag surzînd sfîtos, un pic nostalgic — pleca de la noi pe drumul neîntors al tuturor celor ce-și împlinesc socolul, eram preocupați de două evenimente proaspete a căror moștenire ne-o lăsa. Trecuse puțin timp de la consemnarea prin convenția la Moscova a ajutorului pe care ni l-a oferit din nou Uniunea Sovietică, prietena noastră cea mare. Plenara C.C. al Partidului Muncitoresc Român din 27 — 29 decembrie a constituit pentru noi primul eveniment deosebit de însemnat al anului 1956.

Era firesc să întîmpinăm noul an cu speranță, cu încredere, cu bucurie. Da, pentru că vremea este a noastră, anii care vin unul după altul țîn cu noi. Muncim, luptăm, răzbatem peste greutăți cu hotărîre și calm, cînd e cazul știm să învățăm și din greșeli, iar cauza noastră biruie pas cu pas, an cu an.

Nici nu poate fi alt fel atîta timp cît în fruntea noastră merge partidul — întruchiparea vie a înțelepciunii clasei noastre muncitoare.

...Și fiindcă vorbim despre anul cel nou, își poate aminti oricine, de pildă, de starea în care ne aflam cînd ne-am despărțit de anul 1946. Economia, secătuită și răvășită de pe urma războiului, era încă de parte de a fi redresată. Industria, puțină cîtă o aveam, era sabotată de capitaliști. Inflația bîntuia, foamea mușca fără milă. Într-un cuvînt, era atît, atît de greu! Dar aveam speranță în partidul comunist. Și cum ne hrănea, cum ne încălzea această speranță! Aveam încredere: pe calea arătată de partid vom trece greu. Va veni ziua, ne spuneam noi, cînd vom începe să construim socialismul după exemplul Uniunii Sovietice. Atunci poporul va ajunge la altă

...Iar acum, luîndu-ne rămas bun de la anul 1956, după ce am citit raportul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la plenara C.C., am putut vedea ca într-un document concis cît de mult am reușit să realizăm prin munca noastră însușită.

Oare țara noastră, cu industria ei petroliferă, minieră, energetică, electrotehnică și constructoare de mașini, cu noua ei industrie ușoară și alimentară, cu furnalele și termocentralele noi, cu filaturile și prașele muncitorești noi, cu școlile, universitățile, teatrele, spitalele și toate cîte le avem astăzi, să fie tot una cu țara aceea plină numai de nevoi de acum 10 ani? Firește, e țara noastră, e aceeași. Noi i-am dat o putere nouă.

„Pentru fiecare centimetru am luptat și am gîndit.

Șingele și visul nostru e amestecat pretutindeni...”

A scris poeta Nina Cassian. Știm după care plan am lucrat, al cărui cuvînt l-am urmat.

Dar, marea școală a construcției socialiste ne dă mereu probleme de rezolvat. Opera pe care o înfăptuim nu e nici simplă, nici ușoară. Tovarășul Gheorghiu-Dej spune: „... ca în orice acțiune mare, șînd seamă de faptul că noi nu am avut experiență suficientă, am săvîrșit și greșeli, atît în ce privește înfăptuirea unor proporții între diferitele ramuri ale economiei, cît și în îndeplinirea sarcinii principale de a ridica rapid nivelul de trai. S-a obținut o îmbunătățire a nivelului de trai, dar în măsură mai mică decît am prevăzut atunci cînd au fost elaborate planurile de construcție economică”.

Partidul nostru este totdeauna atent la viață, observă problemele care se ivesc și caută soluțiile cele mai juste. De acest adevăr ne

convîngem încă o dată studiînd hotărîrile luate de plenara din decembrie 1956 a C.C. al P.M.R.

Astfel, analizînd experiența primului an al noului plan cincinal în lumina sarcinii principale trasată de Congresul al II-lea al P.M.R., și anume continua ridicare a nivelului de trai, partidul a hotărît ca în planul de stat și în bugetul de stat pe 1957, precum și în totalitatea directivelor pentru al 2-lea plan cincinal să fie aduse o serie de modificări. Aceste modificări nu vor schimba cu nimic linia fundamentală a politicii noastre economice, ci vor asigura doar o creștere mai simțitoare a nivelului de trai. În raportul tovarășului Gheorghiu-Dej citim: „In perioada care urmează, continuînd să dezvoltăm cu precădere industria producătoare de mijloace de producție, este necesar să punem în centrul atenției noastre sarcina dezvoltării sistematice și hotărîte a agriculturii și industriei producătoare de bunuri de consum, concentrînd în aceste ramuri în mai mare măsură decît pînă acum mijloace materiale și financiare”.

Tot în vederea ridicării nivelului de trai, plenara C.C. a aprobat propunerile pentru îmbunătățirea sistemului de salarizare care va duce încă în 1957 la o creștere a cîștigurilor medii ale salariaților. Pe de altă parte, pentru stimularea producției agricole și îmbunătățirea aprovizionării cu produse agroalimentare, partidul a luat hotărîrea de a desființa sistemul cotelor obligatorii la principalele produse agricole și a-l înlocui cu sistemul achizițiilor și contractărilor.

După cîte știm, plenara, a stabilit și o serie de măsuri în scopul înlăturării centralismului excesiv. În această direcție se prevede lărgirea drepturilor și atribuțiilor sfaturilor populare, precum și ale conducerii întreprinderilor socialiste din industrie și agricultură. Sensul acestor măsuri stă în fermitatea cu care caută partidul nostru să aplice în mod just principiul leninist al centralismului democratic, asigurînd creșterea rolului inițiativei creatoare a masei.

Desigur că cititoarele revistei noastre studiază cu atenție hotărîrile plenarei Comitetului Central. Am vrea să amintim că aceste hotărîri au necesitat o muncă pregătitoare intensă, multe dintre ele fiind precedate de alte hotărîri din cursul anului 1956, cum a fost aceea cu privire la salariile și pensiile mici și alocația pentru copii. Totodată e limpede că partidul n-ar fi putut să ia aceste hotărîri fără succesele care au încununat munca din anul trecut a întregului popor pentru realizarea planului de producție.

Luînd aceste hotărîri, partidul și-a exprimat convingerea într-un nou avînt al activității oamenilor muncii. Sub conducerea organizațiilor de partid vom lupta mai departe pentru ridicarea producției industriale și agrare, pentru creșterea productivității muncii, pentru aplicarea regimului de economii în toate ramurile vieții economice și administrative.

Vrem ca timpul să slujească, să ducă înainte cauza noastră și nu putem lăsa să treacă nici o zi fără a face tot ce ne stă în puteri pentru îndeplinirea programului pe care ni l-a pus în față partidul.

Fie ca răspunderea și pricepera cu care muncim să facă din noul an un an cu bucurie, cu noi succese.

Femeia

Aștept mult de la viață

Ceva în atitudinea fetei din fața mea m-a determinat să mă opresc. Preocupată, dar nu fără grație, și-a tras de pe frunte ochelarii de protecție și a început să sudeze.

Ne găseam într-una din nuarile hale ale combinatului siderurgic „Gheorghe Gheorghiu-Dej” din Hunedoara.

— Cine e? am întrebat eu în șoaptă pe însoțitoarea mea. Aș vrea s-o cunosc, ca să scriu despre ea.

— Nu cred că ar fi bine să scriți despre ea. De la o vreme parcă e alt om. Muncește, dar de la îndatoririle obștești se sustrage...

— Bine, am insistat eu, dar din ce cauză, poate că...

— Nu știu sigur, mi-a răspuns însoțitoarea, dar cred că s-a îngîmfat...

Fata care nu știa să-și facă autobiografia

Nu era vorba de îngîmfare. De asta mi-am dat seama îndată ce am stat de vorbă cu tînăra muncitoare. Modestă, prietenoasă și cu sufletul deschis, mi-a vorbit cu sinceritate. Era dezamăgită. A iubit și s-a crezut iubită, dar... Dar, mai întîi să vă povestesc cine-i Tincuța Stratina.

Nu pot rezuma biografia ei în cîteva rînduri, deși a fost un timp cînd ea-și cuprinsese autobiografia în cîteva vorbe.

„De autobiografie a auzit pentru prima dată în seara aceea a adunării generale a U.T.M.-ului cînd se punea în discuție primirea ei în organizație. A bîlbîit, rușinată pînă la lacrimi: „Tovarăși, eu nu știu să fac a-u-to-bi-o-gra-fi-e!”

Un băietan mai isteț, „veteran” al Hunedoarei (venit de vreo două luni), i-a șoptit încurajator: — Spune și tu unde te-ai născut, cine-ți sînt părinții, cum ai trăit...

— N-am părinți, a murmurat Tincuța. Au murit de mult. Am învățat a scrie și a citi... Atît!

Care-i casa mea?

Venise iarna. În vocabularul noii brigadiere Stratina pătrunseseră atîtea cuvinte noi: pomenea de „furnal” fiindcă și ea săpase la fundamentul unui furnal gigant care abia se înălța; spunea „calificare” fiindcă fusese îndemnată să-și aleagă o meserie și s-o învețe. Știa de „agregat”, „bluming”, „siderurgie”.

Scheletul noului furnal se ridica, copăcel, copăcel. Sus pe schele, Tincuța Stratina învăța să sudeze. Gerul aprig îi încheșta miinile chiar și sub groasele mănuși de protecție. Puzderie de steluțe albastre scăpărau de sub aparatul de sudură autogenă. Tincuța admira îndemînarea, liniștea și siguranța cu care lucra Toma Drîncan, sudorul care o iniția în meserie. Dar se temea că ea nu va stăpîni niciodată ca el meseria.

Uneori se simțea încă străină aci. Seara, în dormitor, se cățara în patul ei, suprapus, și plîngea pe săturate. În dormitor era frig și întreaga lui înfățișare era tristă. Vorbise cu Joița Spătaru, o brigadieră de pe lîngă Buzău, să plece împreună spre locurile lor natale: „Nu, Hunedoara nu e pentru noi”.

Ploua cu găleata în seara în care, hotărîte, și-au predat la magazie salopetele și bocancii. Secretarul organizației de bază U.T.M. le-a găsit stînd abătute și ude leoarcă pe cuferășele lor de lemn:

— Ce-o să faceți voi acasă, fetelor?

Joița a dat din umeri. Tincuța și-a plecat capul: „Nu știm!”

Acum, la o depărtare de aproape cinci ani de la acea întîmplare, Tincuța nu-și mai amintește ce le mai spusese secretarul, dar întrebarea aceea îi răscolise inima și i-a hotărît destinul.

— Care-i casa mea? s-a întrebat ea. În cîntunul acela glodos în care n-am ce aștepta? Sau aici, unde cu cît muncești mai bine și-ți faci datoria, cu atît ești mai prețuit?

În conștiința ei pătrunseseră, încă nedefinit, sentimentul că a apucat pe un drum, defel ușor, dar drept și luminos, de la care nu trebuia să se abată. Aici, la Hunedoara, era casa ei!

Sub cerul hunedorean

Acum îi e dragă lumea de sub cerul hunedorean. E lumea ei, alături de care a luptat, cu care s-a zbugiumat, cu care a crescut. Furnalul, la al cărui fundament săpase și ea, topește acum munți de fontă. Pe locul pe care cu cîteva ani în urmă curgea Cerna, se ridică acum halele uriașului complex de laminare. Tovarășii ei de muncă au mutat albia rîului. Numește, ca toți ceilalți, primul cartier de vile muncitorești „orașul nou cel vechi”. Orașul cel nou, așa cum l-a găsit ea, e încins acum de un altul, nou de tot, din blocuri masive.

Cu cîteva ani în urmă tresărea, neobișnuită, ori de cîte ori era strigată „brigadier Stratina”. Acum primește cu încredere și siguranță toate noile titluri ce i s-au atribuit rînd pe rînd: sudor calificat, fruntaș în muncă, candidat de partid, membru de partid...

Hunedoara a acționat asupra ei cu migala unui Cellini, cu vigoarea unui dăltuitor în marmură. Din blocul masiv, abia smuls din stîncă, asemenea unui măiestru sculptor, viața de șantier a dăltuit scoțînd la iveală valori interioare care păreau amortite și poate ar fi rămas îngropate.

Dragostea

Pe la mijlocul verii care a trecut, Tincuța s-a închis din nou în sine. Se ferea de oameni și umbla posomorîtă. Ce se întîmplase?

Iubise din toată inima. Sufletul i se deschisese larg ca să primească și acest prinos al vieții, dragostea. El, alesul, un tînăr muncitor lăcătuș, părea asemenea ei, cînstît și hotărît. Adunau clipe de fericire tot croindu-și la vise. Își și imaginau căsuța lor undeva în orașul

Tincuța lucrează cu îndemînare, liniște și siguranță!

cel nou, cu o grădiniță în care vor înflori dălii și nalbe.

Dar...

Dar el s-a însurat într-o bună zi cu o altă fată, cu o fată pe care părinții lui își pusese ochii mai de mult, fiindcă avea o căsuță și cîteva ari de pămînt.

Pentru Tincuța lumea s-a întunecat deodată. „Să aleagă o colibă și două prăjini de pămînt în locul unui viitor întemeiat pe afecțiune, încredere, aspirații comune! Cum am fost în stare să dăruiesc dragostea mea unui asemenea om?”

A cuprins-o deznădejdea. Acum nu mai vedea decît fumul împrăștiat de furnale spre cer. Hala mare în care lucrează i se păru deodată străină și neprimitoare (el lucrează tot acolo).

Bunica s-ar fi dus la mănăstire

Stam în micul dormitor din blocul nr. 13 și, uitînd să-mi mai iau notițe, o ascultam pe Tincuța. Cînd împărtășești cuiva o mare grijă care te apasă, te liniștești parcă deodată. Așa se petrecuse și cu ea. Se întoarse spre însoțitoarea mea și îi spuse, ușor stînjinită: „Înțelegeți, nu mi-a fost ușor să trec peste asta, dar important e că am trecut totuși. Bunica poate s-ar fi dus la mănăstire... Eu, însă, nu mă pierd dint-atît... Dar, fiindcă tot ați venit pînă la mine, n-ar fi rău să hotărîm ce trebuie să fac și eu pentru ca lucrurile să se îndrepte la căminul fetelor de peste Cerna. A trecut pe la mine tovarășa Iancu, responsabilă comisiei de femei, și mi-a cerut s-o ajut... da, trebuie făcut ceva...”

Pe chipul însoțitoarei mele am citit limpede cum se întipăresc păreri de rău, că era cît pe aici ca, judecînd superficial, să-și îndepărteze un om. După ce au stabilit un mic plan de bătaie în legătură cu sprijinul pe care vor trebui să-l dea căministelor din orașul vechi, ne-am ridicat și ne-am luat rămas bun de la Tincuța. În prag, ne-a spus surîzînd: „Uite, dacă aș avea o cameră mai mare, mi-aș cumpăra mobilă nouă, și... să știți că pe viitor voi deschide ochii mari atunci cînd voi cunoaște un om! Da, de fapt... aștept încă mult de la viață.”

Olimpia CHIRIȚĂ

S-a oprit un vas la Mahmudia

Șelupa rapidă a vasului transportă zilnic sîngele la analiză la spitalul cel mai apropiat

Mahmudia e unul din acele sate pescărești din Delta Dunării cu casele acoperite cu stuf, cu năvoadele puse la uscat lucind în soare ca niște plase de aur și argint. Spre mal se înșiră lotcile mari și smolite ca niște ceaune prelunghi. Acolo, în mijlocul lotcilor, ca un imens pescăruș alb între niște vrăbii speriate, își făcu într-o bună zi loc un vas cum nu mai văzuseră oamenii de prin părțile acelea. Și doar cunoscură de toate felurile. Era un șlep vopsit în alb pe care flutura steagul de un alb imaculat, cu o cruce roșie la mijloc.

— O fi vasul doftorilor ce colindă prin deltă, își dădu cu părerea un pescar, cu ochii albaștri ca de copil și barbă ca de patriarh, care-și citrea năvodul.

La început nici o mișcare. Apoi, o punte de lemn se lăsă încet lecînd vasul de mal. Și pe această îngustă trăsătură de unire coborî un grup ce o luă înspre sat. Era o echipă de medici, fclceri și surori dintre cei 40 cliți avea vasul cel ciudat — o policlinică plutitoare.

— Veniți cu toată familia, îndemnav ei oamenii, aprindu-se din poartă în poartă. Chiar dacă sînt sănătoși. Să-i vedem și noi. Aduceți copiii: le dăm zahăr și orez gratuit. Pentru surgar-i avem și o surpriză: scutecele!

— Dar sînge se ia? întrebă cu groază abia înăbușită o femeie tînără, căreia, o braboadă îi ascundea jumătate din fața oacheșă.

— Se ia, încuviință doctorul. Dar nici nu simțiți. Parcă dacă iei o căldare de apă din Dunăre se observă? Nu se observă. Noi îți luăm doar cîteva picături din 6 litri de sînge cliți aj în corp. Mîncinci apoi un kilogram de pește zdravăn și sîngele se face la loc.

— Eu, zise o bătrînelă cu gura ștrîbă dar cu brațele încă vînjoase, aș vrea să vedeți de băbuța mea, că nu știu de ce se tot vaită.

— Și eu, să-l vedeți pe moșul meu, zîmbi stingherită femeia.

— Lasă, Mario, că dacă eu mor înainte, tot eu sînt cel ciștigat, glumi el. Cine mai știe ca tine rîndul la pomeni?!

În zilele cît stătu vasul ancorat la Mahmudia — ca și în celelalte 27 de sate de pe cele trei brațe al deltei pe care le vizitase în decurs de 4 luni — tot mai mulți sîteni se înghesuiau în sala de așteptare a vasului. Veneau familii întregi, bătrîni, femei și copii așteptîndu-și rîndul la consultații, trecînd prin fața ghișeului farmaciei să-și primească medicamentele gratuite, ascultînd seara într-o liniște aproape evlavioasă conferințele medicale ținute de medicii de pe vas. Și aci în Mahmudia, la zeci de kilometri depărtare de orice circumscripție medicală, vasul-policlinică își făcea datoria.

Pe punte oameni trec pe rînd pe la ghișeul farmaciei unde, în numai 4 luni, au fost distribuite medicamente gratuite în valoare de 400.000 lei

După ce a trecut prin alte 6 cabinete de specialitate, Varvara Roșu își face un control și la O.R.L.

Gherghina Roșu a venit la consultații cu 4 din cei 8 copii ai ei. Pentru micuțul Tudorel a primit o garnitură completă de scutecele

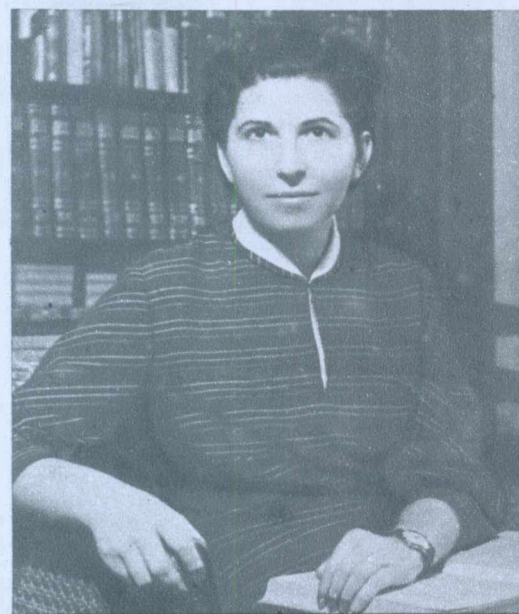

Ana Izrate n-a putut să învețe carte fiindcă avea vederea slabă. Ca să-i potrivească dioptrii, doctorița Eugenia Ciobanu a recurs la un mijloc simplu: i-a dat un ac pe urechile căruia trebuie să treacă apă

PE ȘANTIERELE CREĂTOARELOR DE FRUMOS

LUCIA DEMETRIUS

MARIA BANUȘ

NINA CASSIAN

(Un interviu luat de Miron Dragu cu prilejul noului an)

La masa de lucru, în fața foilor albe care vor primi prima mărturie a sentimentelor poetului, înaintea șevaletului de pictat, la claviatura pianului sau ciopind în piatră un chip omenesc, artistele patriei noastre se găesc neîncetat la datorie. Purtând în suflet emoția încă proaspătă a marilor fapte ale oamenilor din zilele noastre, căutând să redea cât mai vie și mai firească frumusețea unor sentimente și pasiuni caracteristice constructorilor socialismului, scriitoarele, pictorișele sau compozitoarele creează noi opere artistice inspirate din viața și lupta poporului nostru.

La ce lucrează în această perioadă artistele noastre, ce opere noi ne rezervă ele pe viitor, ce le frământă, încotro se îndreaptă căutările lor inspirate pentru a se putea adresa mai direct și mai profund sufletelor noastre, ale celor ce le ascultăm, le citim și le admirăm?

La toate aceste întrebări ne-au răspuns Lucia Demetrius, Maria Banuș, Nina Cassian, Titina Călugăru, Ana Novac și Mioara Cremona. Ele ne-au invitat să le vizităm „șantierul de creație”.

SA ÎNCEPEM CU AUTOAREA PIESEI „TREI GENERAȚII” — LUCIA DEMETRIUS

— Ne-ați vorbit în urmă cu un an despre unele proiecte; am vrea să știm ce-ați realizat pînă astăzi din planurile dv. de atunci?

— Am izbutit să scriu o piesă de teatru, „Arborele genealogic”, care se referă nu la acea burghezie despre care am mai scris și eu și alții, și care-și întemeiază pretențiile pe puterea banului, ci la aristocrația care se fălește cu sîngele, blazonul. Despodobită de domenii și privilegii, o atare galerie de personaje continuă încă să se creadă mai presus decît ceilalți, așîșînd un dispreț violent pentru tot ce nu-i de sînge nobil.

— Ce aspecte din viața sufletească a femeii contemporane vă preocupă îndeosebi?

— Siguranța, privirea aceasta senină și fermă pe care femeia în trecut nu le avea am putut să le găsec pe figura Verei Mihoc din Timișoara, ca și la Maria Petre, textilistă frunțasă din București. M-a impresionat îndeosebi felul lor hotărît și sigur pe sine de a vorbi sau de a gîndi și care-și are temeiul în conștiința contribuției lor la zidirea socialismului, în răspunderea pe care o simt pentru aceasta. Or, tocmai despre aceste făuritoare mîndre, harnice ale lumii noastre noi, mă gîndesc să scriu într-o lucrare care va apărea în perioada desfășurării alegerilor de deputați în Marea Adunare Națională, în colecția „De vorbă cu alegătorii”.

— Și pe lîngă acestea, veți mai scrie ceva?

— Intenționez să încep în sfîrșit lucrul pentru un roman la care mă gîndeam mai de mult, dar

desfășurarea evenimentelor actuale mă face să mă îndrept mai curînd spre figuri și momente specifice contemporaneității noastre, astfel încît cred că mai curînd voi scrie o serie de schițe inspirate din zilele noastre.

CĂTRE O POEZIE A ÎNCREDERII ÎN OM

Autoarea volumului „Se arată lumea”, poeta Maria Banuș, ne-a vorbit pe larg despre preocupările ei actuale.

— Către ce ați tîns în poemele scrise anul trecut?

— Pe scurt vorbind, am căutat să prezint omul zilelor noastre cît mai multilateral, în toată amploarea și diversitatea manifestărilor, a pasiunilor și năzuințelor sale. În paginile poemului „La porțile raiului”, am căutat să redau tocmai această complexă personalitate care este ființa umană, care nu poate iubi fără a urî, care încearcă sentimente de o intensitate neobișnuită și care nu poate fi concepută decît în unitatea aceasta deplină dintre toate sentimentele.

Dragostea, prietenia dintre oameni își găsec adevărata lor frumusețe numai atunci cînd ne apar ca parte integrantă din întreaga zbatere pătimașă, neistovită, pentru fericirea omului de azi.

— Ce ne-ați putea spune despre poeziile aflate acum pe masa dumneavoastră de lucru?

— Cele mai multe sînt inspirate de evenimentele petrecute în ultima vreme și urmăresc să exprime o puternică reafirmare a încrederii ferme în victoria socialismului. Este vorba de un ciclu de poezii lirice intitulat „Colocviu cu tinerețea”.

— Dar despre traduceri?

— Lucrez acum și la un volum din lirica lui Goethe, care va vedea lumina tiparului la E.S.P.L.A. în preajma comemorării, din martie 1957, a 125 de ani de la moartea marelui scriitor german. De asemenea, mai pregătesc și o antologie din cele mai frumoase poezii de dragoste din lirica universală.

DESPRE „PRINȚUL MIORLAU”, DESPRE „BOT-GROS, CĂTEL FRICOS” ȘI ALȚI EROI

Pe Nina Cassian am întrebat-o în primul rând despre ultimele ei lucrări închinare celor mici.

— Ce daruri ați pregătit anul trecut pentru copii?

— În primul rând, volumul „Prințul Miorlau”. Sînt reunite aici versuri satirice înfățișînd o panoramă destul de cuprinzătoare a micilor păcate sau mai curînd năravuri ale copiilor de vîrstă școlară. Sînt ironizate astfel, rînd pe rînd, lipsa de respect, lăudăroșenia, răsfațul, obiceiul de a fi mereu măscăricii clasei sau de a toci papagalicește fără a asimila profund noile cunoștințe. Fiecare poezie este menită să fixeze o anumită rădăcină. Ilustrațiile care însoțesc versurile sînt semnate de Ligia Macovei și trebuie să spun că sînt excelente.

Am terminat de curînd poemul „Bot-gros, cățel fricos”, în care eroul pomenit în titlu ajunge treptat un personaj foarte demn și curajos. De asemenea, tot pentru copiii de vîrstă preșcolară, lucrez acum la un volum de basme în versuri „Peștera cu peripeții”.

— Intenționați să publicați și poezii pentru cei mari?

— Desigur. Am un volum de peste 100 de poezii inedite, din care cea mai mare parte va apărea anul acesta la E.S.P.L.A. și va cuprinde ciclurile „Muzeul de antichități”, „Călătorii”, „Pasteluri” etc.

— Și acum, dacă vrei, spuneți-ne ceva și despre noile dv. compoziții!

— Pregătesc acum un ciclu de liduri pe versurile marilor noștri poeți. Vor fi liduri inspirate din poezia lui Mihail Eminescu, Tudor Arghezi și Mihai Beniuc.

VERSURI ÎNCHINATE MARILOR LUPTĂTORI PENTRU FERICIREA POPORULUI

Am întîlnit-o pe tînăra scriitoare Mioara Cremene, într-o clipă de justificată bucurie (de la Moscova îi sosise vestea că se pregătește tipărirea în limba rusă a piesei de teatru „Trestile de aur”. În tîlmăcirea lui Nikolai Kliucinikov, regizor la teatrul MHAT, care a tradus și „Citadela sfîrîmată” de Horia Lovinescu). Am început de aceea cu un sector de activitate mai familiar tinerei scriitoare.

— În afară de literatura dramatică de pînă acum, ce lucrări pregătiți pentru copii?

— Un volum cu basme mici, intitulat „Povești de-o șchioapă”. Este vorba despre o suită de povestiri menite să-i pregătească pentru viață pe cei mici, să le explice idei elementare, cum ar fi, de pildă, necesitatea de a fi perseverenți, muncitori, cinștiți, de a ști să urmărească în viață un țel precis pentru care să nu-și precupească forțele.

— Cititorii își amintesc și de alte preocupări ale dv. și anume în legătură cu reflectarea luptei partidului. Ce pregătiți acum cu această temă?

— Volumului de versuri pe care-l pregătesc

acum pentru tipar la Editura tineretului îi voi adăuga cicluri noi, ca: „Momente din istoria partidului”, „La muzeu”, „Luptele de la Grivița” și altele. Lucrez acum la un poem dedicat luptătoarei uteciste Haia Lișîț. Mă străduiesc să evoc în versurile închinare marilor luptători pentru fericirea poporului abnegația și devotamentul de care au dat dovadă în anii negri ai dictaturii fasciste.

— În volum sînt cuprinse și alte teme?

— Da, un ciclu de poeme de dragoste, altul despre patria noastră, despre legende patriotice ale poporului nostru, precum și o suită de poezii pe teme filozofice. Mă voi opri îndeosebi asupra problemei răspunderii morale a scriitorului, a necesității unei ogîndiri profund veridice a realității noastre.

„PROIECTUL DE ATUNCI ESTE ACUM ÎN REPETIȚIE”

Ne-am adresat Anei Novac, care ne vorbise în urmă cu un an despre proiectul ei de a scrie după „Preludiu” și „Familia Kovacs” o altă piesă inspirată din actualitate. Am fost de aceea curioși să cunoaștem ncutăți.

— În ce stadiu se află lucrarea la care v-ați gîndit acum un an?

— „Proiectul” de atunci este acum în repetiție, și eu sînt aproape tot timpul la Teatrul Municipal printre actori, discut cu regizorul, asist la repetiție și cred că nu trebuie să vă mai spun cu cîtă emoție aștept acea clipă unică pentru cei ce scriu teatru cînd în sală se ridică încet, încet, cortina primului act al noii piese. Titlul, deocamdată încă provizoriu, este „Vîrtej” și lucrez acum la ultimele retușări. E o sarcină căreia îi închin toată energia, deoarece cred că această piesă e de mare actualitate și încerc să-i dau o formă care să slujească deplin scopul ce mi l-am propus scriînd-o.

CULORILE LUMINOASE ALE UNEI VIEȚI OPTIMISTE

Printre tablourile expuse cu prilejul expoziției interregionale de pictură, am văzut două aparținînd Titinei Călugăru: „Iarna în parc” și „Prima zi de școală”. Autoarea lor ne-a vorbit despre șantierul ei de creație, ea și despre problemele care o preocupă acum.

— M-am străduit în primul rînd să realizez o imagine vie, puternică a vieții noastre de toate zilele. Pe mine m-au atras de altfel demult aceste teme. Așa s-a născut ideea acestei imagini care surprinde pe chipul mamei, ca și al copilului, bucuria celei dintîi zile de școală. Culorile deschise, vii, ale tabloului încearcă să tîlmăcească astfel și privitorului sentimentele mele trezite în fața culorilor luminoase ale unei vieți optimiste pe care regimul de democrație populară ne-a deschis-o nouă, tuturor.

— Ce planuri aveți în viitoarea dv. activitate?

— Înainte de toate doresc să-mi văd realizată o veche năzuință a mea: să reușesc un simbol portretistic al categoriei celei mai înaintate a oamenilor patriei noastre! Aș vrea să redau acest chip evitînd unele tendințe formalist-moderniste care astăzi se mai fac simțite în pictură. Mi-am propus de aceea să cunosc mai bine figuri ale femeilor muncitoare de la noi, să studiez gesturile, atitudinile lor caracteristice. Mă preocupă mai de mult două portrete, al unei tinere sudorite și al unei țărance. Doresc să le realizez la un înalt nivel artistic, încît să se simtă că fac parte din epoca noastră.

MIOARA CREMENE

ANA NOVAC

TITINA CĂLUGĂRU

Se vor împlini curînd 50 de ani de la răscoala țărăneas-
că din 1907. Amintirea ei a fost imortalizată în nume-
roase opere literare. Cei mai buni meșteri ai scrisului romî-
nesc, a căror conștiință nu putea să nu fie zguduită de tragicele
evenimente din 1907, au luat condeiul în mînă și au înfierat
cu toată asprimea crimele comise de clasele exploataoare.

Ecoul răscoalei din 1907 a găsit un răsunset adînc la
Liviu Rebreanu, unul din reprezentanții de seamă ai prozei
romînești din perioada dintre cele două războaie. Romanul
„Răscoala“, cel mai bun roman al lui Rebreanu, a apărut
în 1933.

Prezentăm mai jos un fragment din roman.

RĂSCOALA

de LIVIU REBREANU

(fragment)

Țăranii vorbeau tocmai despre
cuconița care adineauri trecuse
cu automobilul spre conacul boi-
erului Miron, cînd copilul lui Pa-
vel Tunsu se apropie vîltîndu-se ca
din gură de șarpe:

— Aoleu, că mi-a smuls ure-
chea!... Aoleu că m-a omorît!

Vasile Zidaru, aflîndu-se mai la
margine, îl întrebă:

— Da' cine te-a bătut, măi Cos-
tică?... Ai?... Nu vrei să spui?...
De ce nu spui, mă, cine te-a bătut?

Pavel Tunsu plecase acasă. Copi-
lul înțelese că tatăl său nu
poate să fie între oameni, altfel
ar fi sărit să vadă de ce plînge.
De aceea nici nu răspunse lui Va-
sile, ci își văzu de drum, conti-
nuînd urletele mai cu foc, parcă
s-ar fi fîlit cu ce-a pățit și ar fi
vrut să dea de știre la toțsatul.

O femeie, venind în urma copi-
lului, se crezu obligată să răspundă
ea lui Vasile:

— L-au muștruluit nițel boierii,
că nu s-a ferit din uliță cînd a ve-
nit mașina!

Zidaru clătină din cap:

— Da' dumnealor ce-și mai pun
mîntea cu copiii?

Vreo doi țărani, alături, făcură
de asemenea:

— Așa-i, de ce să bată copilul?...
Că doar nu le-a mîncat averea!

Iar Ignat se burzului:

— Acu nu le mai ajunge că ne
schingiulesc pe noi, încep să ne
oropsească și copilașii. Pe ai mei
i-au lăsat flămînzi, că le-au luat
purcelul.. Bine stăm, n-am ce
zice!

Alții se amestecară:

— Apoi să las-n pace copiii!...
Ce-au și cu bieții copii!... Nici
de dinșii nu mai încap?... Of,
Doamne, rău ne-ai mai pedepsit!...
Dacă sîntem și noi molii și fri-
coși!... Ia să te știe că pui mîna pe
par, să vedem ar mai îndrăzni să
te mai batjocorească?

Toader Strîmbu, cu fața roșită,
cu ochii holbocați, răcnea:

— Să fi fost copilașul meu, c-apoi
le arătam eu!

Și într-un grup, mai aproape
de ușa cîrciumii, Trifon Guju
spunea fără pripeală, rece, liniș-
tit, doar cu ochii încruntați ca
toldeana:

— Boierii numai de frică știu
omenie!

Gasurile se împleteau, se în-
curcau și se întreceau. Oamenii
se îmbulzeau cînd într-o parte,
cînd în alta, ascultînd, bombănind,
blestemînd. Parcă un vînt neho-
tărit ar fi împins-o încoace și
încolo; mulțimea se zvîrcolea și se
aprindea.

Cîrciumarul Busuioc, care ieșise
în prag, înțelegînd pricina forfo-
telii, strigă către Trifon:

— De-al lui Pavel vorbiți? De
băietel?... Ia lăsați-l dracului, măi
creștini, că-i obraznic și neastîm-
părat de n-are pereche!... Că doar
și tu l-ai ocărît deunăzi aici.
Trifoane, cînd nu știu ce făcuse...

Vorbele cîrciumarului căzură
peste oameni ca o undă rece pe o
filărie de aburi. Se făcu o clipă de
tăcere uimită, parcă mulțimea s-ar
fi dezmeticit dintr-o aiureală. Tri-
fon, aproape rușinat, deschise gura
să recunoască:

— Apoi...

Ii curmă însă brusc șovăirea
glasul lui Petre Petre, înveninat
de imputarea aspră:

— Dar d-ta de ce sudul copilul,
nea Cristache?... Pentru că l-au
bătut boierii?

Și deodată fierberea izbucni din
nou ca flăcările dintr-un jeric
scormonit la timp. Trifon, care n-a-
pucase a închide gura, continuă
acum infuriat:

— Apoi tălică se vede că tot
spre ciocoime tragi, d-ai-a n-ai
simțit în suflet și nu te doare
cînd ne bate pe noi!

Busuioc miroși o dogoreală din
grămada de țărani tulburați. Deși
adineauri i se părea caraghios să
se zbuicume niște oameni în toată
firea pentru că, pe bună dreptate,
a fost tras nițel de urechi un copil
cunoscut de toți ca cel mai deșu-
cheat din sat (cîte zile amare i-a
făcut lui Pavel Tunsu îndrăcitul
ăsta de băiat, numai sufletul lui
știe), fu cuprins și el, fără voia
lui, în vârtejul indignării, și iz-
bucni umflîndu-se de mînie:

— Adică cum, mă Trifoane, eu
trag cu ciocoi? Nu ți-e rușine
să-mi arunci tu mie așa ocară?
Tocmai tu, mă, care, de, mi-ai
mîncat din strachină destul? Apoi
tu te iei după alde Petre, mă, care

linge toată ziua la curte și pe
urmă vine aici să mă înfrunte pe
mine, mă?

— Da' de ce ling eu, măi nea Cris-
tache? strigă Petre îmbulzindu-se
să se apropie de el. Cum ling,
nea Cristache?... Că muncesc la
boieri, d-ai-a ling?... Mie mi-a dat
boierul al bătrîn brevet de cîrciu-
mar să înșel oamenii și să mă umplu
de bani și de toate, ori matale?...
Ia lăsați-mă, măi oameni, să
trec și să-mi răspundă, că doar n-oi
răbda să mă rușineze dînsul pe
mine în fața satului, parc-aș fi
cîrpa lui...

— Apoi gură mare ca a ta mai
rar, măi Petrică! zise cîrciumarul
mai împăciuitor, văzînd zvîrcoli-
rile flăcăului pe care țărani îl
ostoiiau. Și țifnă, și semeție! Lasă
că te-am păscut de cînd te-ai în-
tors de la oaste! Parcă numai tu

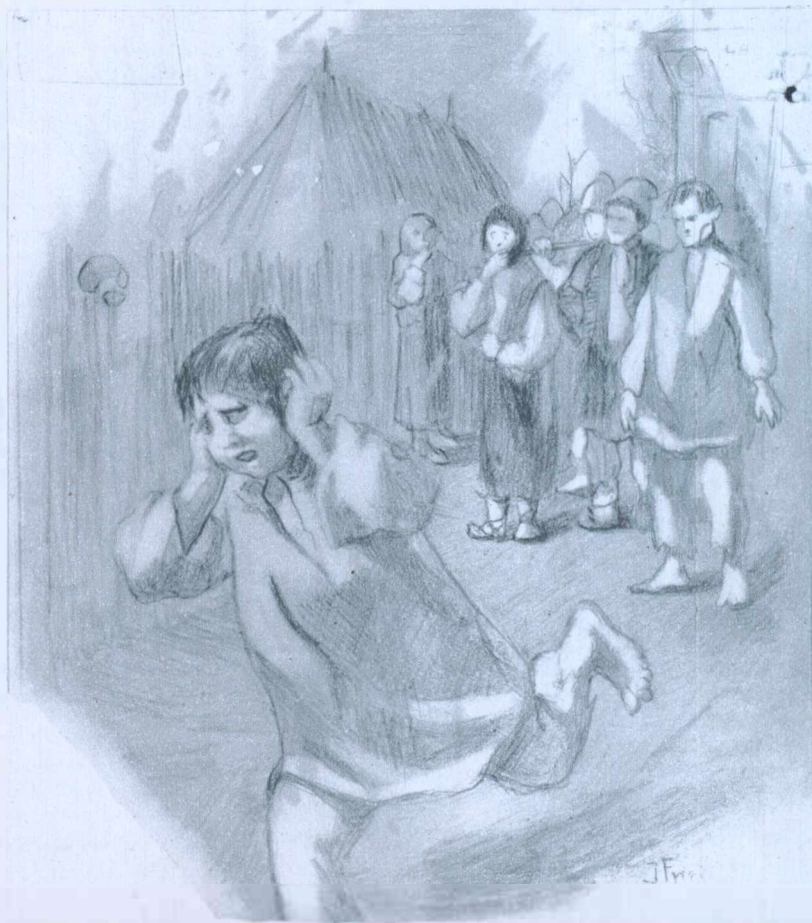
ești om în sat!... Stai, băiete, că
ești tinerel! Lasă-ne și pe noi să
trăim și să mai spunem cîte o vor-
bă așezată!

Petre, cu cît îi ațineau drumul
oamenii și-l opreau și cu cît Busu-
ioc își înmuia glasul, cu atît se
înverșuna și răcnea:

— Dă-te laoparte, nea Leonte!
Lasă-mă, nea Toadere, n-ai auzit
cum m-a ocărît? Vreau să-mi spui
burduhosul ce-am greșit eu de mă
ocărăște în așa hal?

— Taci, băiete, că nu ți-a dat
cu paru-n cap! făcu Leonte Orbi-
șor, zgîlțîndu-l de braț, mîndru că
e amestecat și el în hărtă.

— Mai bine-mi dădea o palmă
decît să mă trăsnească cu vorbe
d-astea! strigă Petre mai zbătîndu-
se, dar totuși mai domolit.
Că nici nu i-am furat nimic și nici

nu l-am huiduit dacă am luat partea băiețelului!

— Așa-i soarta noastră! zise Toader Strîmbu amarit. Când ne bat boierii, în loc să întorcem bățul ori măcar să țipăm, ne apucăm să ne batem între noi pe bătaia lor!

— Bine zici, Toadere! bombăni și Ignat Cercel cu glasul jalnic. Uite-așa-i cum ai zis!

— Ba eu arțagos nu sînt, că nu mi-e felul, dar cînd își bate joc de mine, sfîntul din cer să fie și nu mă las pînă nu-i plătesc cu vîrf și îndesat! făcu Petre potrivindu-și hainele ce i se cocoloșiseră în vîlmășcală.

Tocmai cînd se mai potoli vrajba sosi și Pavel Tunsu cu o mutră jalnică de parc-ar fi venit de la un mort. În jurul lui, țărani se îngrămădiră cu nouă curiozitate, ca și cînd din gura lui ar fi așteptat cuvîntul de mîntuire. Cîrciumarul, ca să dreagă vorbele de adineauri, rupse gheața din prag:

— Da' ce-i, Pavele, cu băiețelul tău?... Ce-a pățit cu boierii?

— Aoleu, nu mă mai întreba, Cristache, și lasă-mă-n plata Domnului că amarit ca mine nu mai poate fi om sub soarel răbufni țăranel cu un glas în care era mai multă ură decît durere.

Și povesti el, pe îndelete, cum s-ar fi împlătat lucrurile: că Costică ședea pe podeț, la maică-sa mare, și se juca liniștit cu copilul lui Vasile Zidaru; că a venit apoi mașina, iar copiii, și de frică, și de dragul petrecerii lor nevino-vate, au rămas frumos la locul lor și numai s-au uitat după ea, cum s-au uitat și oamenii cînd a trecut pe aici adineauri. Ce li s-o fi părut boierilor din mașină, ce nu li s-o fi părut, Dumnezeu știe, destul că a oprit deodată și neamțul a sărit jos și a dat fuga spre copii; Nicușor al lui Vasile, mai micșor și mai sperios, a zbughit-o în ogradă, spre norocul lui, că altfel pătimea și el poate mai rău. Dacă nu se știa cu nici o vină. Costică a stat liniștit, ba încă se și mira ce-o fi vrînd neamțul care trîmbițează la cîrma mașinii? Neamțul, însă, nici una, nici alta, înșfăcă de urechi pe copil și trage și sucește pînă i le sfîrtecă de-a bine-lea. apoi se pune cu palmele și cu picioarele pe dînsul pînă l-a făcut una cu pămîntul. Pe urmă, după ce l-a bătut cît a poftit, l-a mai înjurat pe nemțește, cum o fi zis, și s-a suit în mașină și s-a dus dracului la boierul cel bătrîn.

— Acu au și prins să-i curgă urechile și să-i coacă, nu le-ar ajuta Maica Precista! urmă Pavel închinîndu-se ca la altar. Il lăsa să-l oblojească muierea ș-am trimis și pe țata Nastasia a lui Nistor să-i ajute, că-i mai bătrînă și a vindecat și pe fata lui Zamfir acum doi ani, cînd i-a zdrobit mîna mașina de treierat... Nea Luca m-a sfătuit, că-l întilni venind în-coace, să-l duc la spital la Pitești. Și chiar am să-l duc, că n-am încotro și tare mi-e milă de cît suferă, vai de păcatele lui. Numai mă gîndesc să nu fie degeaba și să mai cheltuiesc cîne știe cît bănet și să-mi rămîie și neom toată viața... Of!

Sfîrși cu un suspin și cu un gest de desperare. Țărani care clătina-seră mereu din cap, în semn de compătîmire, cît a vorbit Pavel, tăceau. Numai după cîteva elipe

Vasile Zidaru observa tărăganat și ușurat, parcă i-ar fi luat o piatră de pe inimă:

— Mă miram eu să fi îndrăznit băiețelul să le facă vreun rău!

Zeci de glasuri aprobară acuma grăbite și cu diferite apăsări:

— Nu, nu, cum să îndrăznească copilul!

Dintre toate însă se desprinse tocmai glasul cîrciumarului Buisuoc, aproape poruncitor:

— Ce nu-ți iei tu copilul de mîină, măi Pavele, să te duci cu dînsul, așa oblojit și chinuit cum e, la curtea boierului și să ceri să-ți plătească durerea acuma. îndată!

Pavel întoarse capul spre cîrciumar, încurcat, în vreme ce împrejurul lui se înălțau alte îndemnuri gălăgioase:

— Du-te, Pavele!... Că bine zice Cristea! Aide, Pavele, nu mai sta în cumpănă!... Trebuie să-ți plătească!

În sfîrșit țăranel bîigui șovăitor:

— Aoleu, oameni buni, mă mînați să mă stîlcească și pe mine?... Că doar n-o să se sperie dînsii de o umbră de om!

— Hai, Pavele, că merg și eu cu tine! sări Petre, îndreptîndu-și sumanul pe umeri.

— Să ne ducem cu toții! strigă un om mic și îndesat, cu o căciulă uriașă dată pe ceafă. Că doar n-au să ne bată pe toți!

— Taci, Gavrilă, nu fi copil! zise repede Ignat Cercel. Nu ne-am dus deunăzi mai tot satul pentru don' Nică și nu ne-a izgonit boierul Miron ca pe niște cîini?

— Apoi dacă ne-om tot lăsa ca atunci, vezi bine că ne-or alunga, facu gros și ursuz Trifon Guju.

— De ce să ne lăsăm?... Să nu ne lăsăm!... Că nu sîntem cîini! izbucniră de-avalma mai mulți.

— Mai bine le dăm foc, să se aleagă serm și cenușă de tot neamul lor! răcnî singuratic un glas subțire ca un fir roșu și atît de limpede, parc-ar fi coborît din văzduh.

Toți se întoarseră spre Melinte Heruvimu, care ținea capul sus, să arate că nu se ascunde de ce a spus. În aceeași clipă însă, de jos se auzi, ca o chemare de alarmă, zgomotul ștăpînitor al automobilului.

— Vine, vine! șoptiră multe

glasuri înfiorate, ca și cînd ar fi uitat brusc îndemnul lui Melinte.

Mulțimea de țărani cuprindea și bătătura pentru horă, și ulița din șant în șant, fără să se miște și închizînd drumul, parcă ar fi vrut să oprească trecerea. Totuși cînd se arată în zare mașina, cineva strigă împăciuitor:

— Feriți, măi oameni, ferți că vine!

Cu mișcări încete, silite, țărani deschiseră calea, strîngîndu-se pe marginile uliței. Mașina repeta, stăruitor și poruncitor, același avertisment ascuțit ca un țipăt mînios. Uruitul motorului și pocniturile eșapamentului se înăspreau cu cît se apropia, dominînd toate glasurile și toate zgomotele satului. Oamenii rînduiți ca niște străjeri vechi pe amîndouă părțile drumului, priveau cu ochi tulburi și cu fețe întunecate goana automobilului. Numai cîrciumarul Buisuoc, din pragul lui, scoase căciula cu plecăciunea obișnuită. O mîină delicată îi răspunse din mașină cu o fluturare amicală. În acest moment, parcă nu s-ar mai fi putut stăpîni, Petre Petre își în mijlocul uliței, în urma mașinii urlînd furios:

— Huo!... Huo!

Din vreo sută de gîtiri izbucni aproape simultan și furtunos același „huo“ revoltat, pe cînd Trifon Guju, apucînd o piatră, o zvîrli după automobilul ce se depărta, scrișnînd:

— Soarele și dumnezeii voștri de tîlhari!

Zgomotul motorului era însă mai puternic decît huiduielile oamenilor. Domnul cu bărbuță din mașină, totuși, parc-ar fi bănuit ceva, se uită o clipă înapoi și văzu fețele mînioase, pumnii ridicați și pe Trifon Guju zvîrlînd. Îngrozit și buimăcit, întoarse re-vede capul și strînse umerii, așteptînd lovitura. Apoi, cu cît depărta potolea uruitul automobilului, cu atît se îngroșă și se umplea vuietel îngrămădirii de țărani în mijlocul uliței din care se ridică, întocmai ca o poruncă, un glas răgușit:

— Mama voastră de ciocoi!

CINTECUL PĂRULUI ALB

de MARIA BANUȘ

*Nu mint, iubitul meu, nu mint,
Mi-e drag fiecă fir de-argint
Din părul tău.*

*Și cînd turtunile-au tăcut,
Eu spun: e totul la-nceput,
Iubitul meu.*

*Ca doi școlari pe-această carte,
Citim din slova fără moarte,
Tot mai ușor.*

*Vezi doi mestecenî zolți, cărunți...
Ce-aproape-s albele lor frunți.
Și-i ca un zbor.*

*Nu mint, iubitul meu, nu mint,
Mi-e drag fiecă fir de-argint
Din părul tău.*

*Prin albul lor păienjenți
Nu moartea-și lunecă piezis
Mîna ei, slot,*

*Ci primăveri cari vor veni
Ne adie-n păr. Să știți, copii,
Sîntem cu voi.*

(Din volumul „Se arată lumea“)

Mii de cești de ceai ies zilnic din fabrica „Porțelul” — Cluj. Iată pe Eufrosina Hodrea executând la strung fașonarea lor (1). Tovarășa Balica Elisabeta le pregătește toartele (2), iar tînăra Fodorean Maria le pictează.

Multe din obiectele de care vă folosiți în gospodărie, care împodobesc căminul vostru, ies din mîinile sticlarilor. V-ați gândit vreodată cîtă migală și iscusință sînt închegate în vaza tăiată ca un cristal, în abajurul lămpii sau chiar într-un simplu pahar de apă?

Dacă vreți să cunoașteți cite ceva din munca acestor iscusiti meșteri, haideți cu mine în Fabrica de sticlă din Turda.

O moară unde se macină stîncă

Să intrăm întîi în secția de amestecuri. Vă previn că vă veți umple de praf, pentru că aici e ca o moară unde se macină stîncă și calcar, se cerne nisip. Acestea sînt materii prime din care se fabrică sticla. E de necrezut, nu-i așa, ca din asemenea corpuri opace să se nască ceva atît de transparent ca sticla! Și totuși așa e. Minunea o să vărșește omul cu ajutorul focului. (De altfel pretutîndeni unde vom merge, ne vom întîlni cu focul, cu flacăra, care joacă un prim rol în toate fazele de producție.)

Plin de praf albicios pînă și în sprîncene, ca un adevărat morar, meșterul lanșș Ludovic ne dezvăluie cite unele din tainele mîescriei: „Vedeți nisipul de colo? E tocmai din Dorohoi. Il uscăm, îl cernem și apoi îl amestecăm cu piatră de var, cu sodă calcinată, cu alabastru, cu feldspat. Pentru fiecare soi de sticlă, alt amestec. Vrei sticlă albă, fină? Trebuie și puțin selen și trebuie și puțin cobalt. Acestea trebuie cîntărite cu miligramul, ca la spițarie, căci altfel e bueluc. Și acum, mă ierlați, să-mi văd de treabă, căci cuptoarele astea sînt veșnic nesătute, mereu trebuie să le dăm de mîncare”.

Să mergem acum la uzina de sticlă unde în uriașe cuptoare se topesc amestecurile.

Oa neni cutezători

Aici lucrează meșterii sticlarilor, oameni cutezători, care smulg cuptoarelor încinse la 2.000 grade lavă incandescentă și suflînd în ea o modelează, dîndu-i forma dorită.

Iată-i în fața cuptoarelor, înarmați cu țevi lungi și subțiri. Iată-i cum scot din cuptor cu vîrfurile țevii bulgări roșii — lava de sticlă incandescentă. Suflă ușor în țeava și din bulgare se formează un mic balon roșiatic. Introduc apoi țeava într-o formă, suflă, răscucește, deschid forma, și iată minunea: vasul de sticlă transparentă s-a născut. Totul s-a petrecut în cîteva minute.

Intr-un alt capăt al sălii e un uriaș cuptor în care formele proaspăt suflate se călesc. Femei înarmate cu lepeți le așază în cuptor,

În laboratorul fabricii: Tov. Ing. Lucreția Borusa, șefa laboratorului (în stînga), și ajutoarele ei

ÎN VIZITĂ LA MEȘTERII STICLARI DIN

TURDA

cum așezi pîinea la copt. În partea cealaltă, alte femei scot vasele „recoapte” și le sortează după forme și mărimi. De aici, ele merg la secția de șlefuit, unde li se dă forma definitivă: de pahare, abajururi, sticle de lămpi, unde sînt șlefuite și „sănuite” — cum se spune aici — tot cu ajutorul flăcării, căpătînd luciu și netezime.

Credeți că ați aflat totul? Nu, mai sînt lucruri interesante de văzut. Fabrica e vestită și pentru fiolele care-s trimise de aici în laboratoare, farmacii, spitale, în toată țara. Să mergem și în această secție, unde lucrează doar femei.

Într-o secție frunțașă

Iată-le așezate în fața arzătoarelor — niște lămpi mari cu flăcări albastre. Lîngă fiecare, un snop de țevi lungi de sticlă. Cu mișcări iuți, ele trec țeava, din loc în loc, prin flacăra,

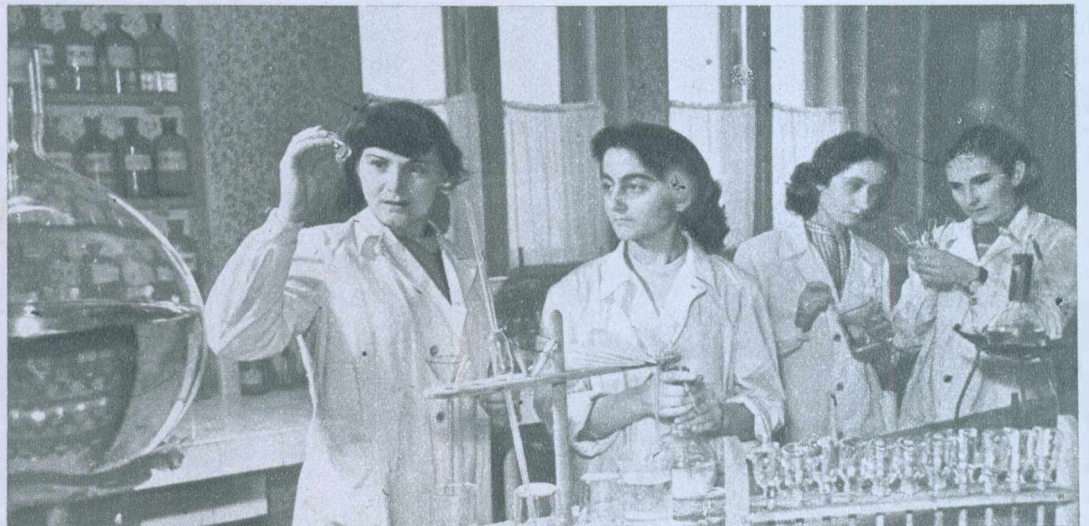
o subțiază și o întind cum întinzi coca, fac „fusuri”. Dintr-o țeavă de sticlă ies 4-5 ascemenea fusuri mici, ascuțite la cele 2 capete, pe care apoi alte femei le taie în două, le funduiesc, le astupă... și așa se nasc fiolele.

Lădițele de lîngă ele se umplu rapid, și sortatoarele nu mai pridesc să țină socoteala lor într-un caiet, unde în dreptul fiecărui nume e trecut, din ceas în ceas, ceea ce a realizat fiecare. Din cînd în cînd, cite una întrebă pe sortatoare (deși știe și ea foarte bine): „Ei, cît am pînă acum?”. E aproape de prînz, și ochii fiecăreia se furișează mereu spre graficul orar din perete. S-a aprins un bec roșu. Cine a realizat întîii norma? Din nou brigada Anei Gligor. Dar unul după altul se aprind și celelalte. Norma zilnică e îndeplinită și mai sînt încă aproape trei ore. Pe un colț de hîrtie, Maria Aștelean face o mică socoteală: în ora întîi a dat 430 de fiole, apoi 450, 360, 380, 364. Se va odihni puțin și pînă la terminarea lucrului scoate ea peste 3.000. „Nu-i rău deloc” — gîndește. Facem cunoștință și cu alte muncitoare frunțașe: cu Ana Gligor, cu Maria Rațiu cu Maria Baciu, fete tinere și cu o veterană: Karolina Efkevic, care din 1950 se menține frunțașă, cu toată vîrsta ei înaintată. Afli de la fete că de cînd s-a îmbunătățit salarizarea, majoritatea cîștigă între 500—700 și multe chiar 1.000 de lei pe lună.

— Dacă ați venit la noi, musai să vedeți și mașina Wood — de unde ne vin țevi de sticlă, ne spun fetele. Să le urmărim sfatul!

Mașina aceasta Wood e un uriaș, o adevărată uzină care se înalță în cîteva etaje.

Jos, un cuptor mare în care clocotește masa incandescentă. Printr-un compresor se formează un puternic curent de aer, și lava de sticlă

ținește în sus, ca un șuvoi de apă. Prin duze se formează apoi țeava în dimensiunile dorite.

Tovarășii de aici sînt tare mîndri de „mașinuța” asta a lor, pe care mecanicii au construit-o piesă cu piesă după o altă mașină mai veche, întocmai și chiar mai bună. Ei te poftesc să te urci de pe o platformă pe alta mai sus și tot mai sus, să privești înăuntrul mașinii la masa roșie incandescentă, ca într-un vulcan în acțiune. În fine, ajungi pe platforma superioară, unde țeava e tăiată din mașină, răcită, legată în snopi, care iau drumul secției de fiolaj.

Tradiția nu se mai opune

Să aruncăm măcar o privire într-o altă secție interesantă: unde se gravează sticla. Pînă nu de mult „tradiția” se opunea ca femeile să pătrundă aci. Dar „tradiția” a fost învinsă, și de la o vreme lucrează în secție cîteva tinere absolvente și eleve ale școlii profesionale de sticlărie. Iată-le pe Florentina Hancu și pe Elisabeta Cernea în fața șabei de gravat. Cu mișcări sigure ele apropie de șabă paharul, apasă puțin și... s-a format o bobită, apoi alta și alta.

Mășterul Bonda Eros și mereu pe lîngă ele să vadă cum se descurcă. Desigur, fetele execută deccamdată doar unele mici amănunte de desen; cu timpul vor învăța să sculpeze și chiar să creeze modele, ca tovarășii lor experimentați, gravori din tată în fiu.

★

Există însă un loc în fabrică unde „tradiția” n-a dispărut încă.

E vorba de secția de mașini Ambeg, unde

În fața graficului orar. (De la stînga la dreapta: Tescaru Elisabeta, maistrul, Efkevici Karolina, frunță în producție și Gligor Ana șefă de brigadă.)

fiotele sînt confecționate mecanic. Haidem și la această secție.

Aci cîteva bărbați supraveghează niște mașini care execută deodată toate operațiile: tras, funduit, astupat. Oamenii nu fac decît să le alimenteze cu țevi, să regleze slăcările, să le supravegheze. Aici se produce fără efort cel puțin de zece ori cît la secția de fiolaj. Și după cîte aflăm, vor fi introduse în secție alte 10 mașini.

De ce nu lucrează aci femeii? ne mirăm noi. Răspunsul e că „la mașinile astea se cere muncă calificată, nu glumă”, și că „e prea greu pentru femeii”.

Oare așa să fie, sau e vorba numai de neîncredere? N-ar putea să fie înălăturată, cum s-a făcut și la secția gravat? Noi credem că da.

★

Ultima noastră vizită e la directorul fabricii, tovarășul Inocan. E necesară vizita, căci aflăm aci multe lucruri interesante despre acest colectiv. Bunăoară el și-a îndeplinit sarcinile de plan pe 1956 cu aproape 2 luni înainte de termen și a realizat acumulări de peste 3.000.000 și o reducere a prețului de cost de 3% peste sarcina trasată.

Se înțelege că și fondul directorului a crescut mult și s-au putut construi o creșă și un staționar. O deosebită bucurie și mîndrie a tuturor este noul cinematograful al fabricii.

Am mai aflat de la director că munca de noapte a femeilor va fi treptat desființată și că ele vor fi repartizate să lucreze la secții ușoare ca gravat, șlefuit, pictat.

Acum, părăsind fabrica, cred că sînteți de acord că se cuvine să felicităm din inimă acest harnic colectiv și să-i urăm noi succese pe 1957 și „mai multă încredere în posibilitățile femeilor”.

Aneta ȘTERN

SPECTACOL MARE artisti mici

— Atențiune, filmăm!

Comanda aceasta — laconică — este certificatul de naștere al oricărui film. Cu emoție și nerăbdare am dat-o și eu.

E dimineață. Colectivul de machiaj, instalat într-o cabină destinată actorilor, își începuse munca.

Pe ușă intră copiii și les veritabili actori de circ: „Trio Rodoma”, atleții „Gică pumn de fier” și „Nică palmă grea”, doi drăcușori cu codițe și furci, celebrul hipnotizator Dolini.

Odette și Viorel sînt eroii principali al filmului. I-am descoperit împreună cu operatorul la căminul de copii al Casei

Am invitat toate mămicile și toți tăticii noștri... Azi e repetiția generală.

Pe scenă apar „dansatoarele azerbaidjane”. Viorel Gadala este conducătoare și ține morții să apară prima. Aceeași dorință o au și colegile ei Lizica Pîntilie, Mariana Mărcuș, Georgiana Vizante.

Imediat după pauză, în timp ce grupa mică mai minca încă s-a prezentat „Mocănuța”. Multe strigături cunoaște Cornelia. I-a învățat pe toți educatoarea Blca Stanca.

Dansuri, recitări, cînteca, totui a fost învățat fără nici o greșală.

Școlii după căutări de aproape trei ani.

El e mic, tuclurii și viol ca o zvîrlugă. Ea e blondă, vorbește cu „r” și cochetează cu regizorul. Le-am povestit filmul ca pe un basm.

— Știți, copiii! Filmul se numește „Spectacol mare, artiști mici”.

Să vi-l povestesc și vouă: Într-o zi cînd „tușica” Sanda s-a sculat mai devreme ca de obicei pentru a-și scutura hainele înainte de a pleca la facultate i-a zărit pe Viorel, Odette și sora lor, Mărioara, îndreptîndu-se spre un autobus care-i aștepta.

— Mîine se încheie anul școlar în cămine și grădinițe, îi strigă Odette.

E noapte. Acasă lîngă bunicuța, Odette vrea să revadă pozele cu zîna florilor. Viorel repetă încet povestea lui Făt-frumos.

...Secvența asta mi-a dat cel mai mult de furcă. Am repetat filmarea de zece și zece ori. De cum dădeam însă comanda, Odette, neobșnuită cu reflectoarele și bizilțul aparatului, începea să plîngă. Ca s-o distrăm, am procurat un Vasilache ce putea fi minuit pe mină. În timp ce operatorul filma, eu „regizam” pe Vasilache pentru fetița care acum ridea cu hohote.

Așa se întîmplă la un spectacol mare cu artiști mici.

F. S.

Pentru tinerele noastre

DIN ITALIA O FATĂ TÎNĂRĂ CAUTĂ DE LUCRU

Cezarina P., o tinăară de 18 ani, pleacă de acasă în fiecare dimineață de luni de zile. Prima etapă e la agenția din colț. Acolo pe ultima pagină a ziarelor sînt zeci de anunțuri... În Italia, în 1951, din 1.094.497 șomeri în căutare de lucru, 367.368 erau fete

În anticamera Casei cinematografice care a dat un anunț pentru o secretară. Unele dintre aceste tinere au devenit adevărate „experte” în căutarea de serviciu. Ele știu, încă înainte de a fi chemate înăuntru la probă, dacă sînt șanse și cine are șanse. Pentru Cezarina nu-l nimic de făcut aci

O altă încercare la un avocat. Proba de dactilografă merge, avocatul e o persoană serioasă. Cezarina e dispusă să primească salariul modest de 15.000 de lire pe lună. Dar... în anticameră așteaptă și o studentă în drept; e clar că avocatul o va prefera pe ea

Orele trec. Cezarina colindă orașul de la un capăt la altul. N-a avut șansă nici la fotografii care a dat un anunț. Uneori acești fotografi care „caută” tinere fete sînt oameni serioși, alții doar colecționari de fotografii excentrice, bune pentru multe scopuri. Și Cezarina e nevoită să-și continue peregrinările

La un pictor care caută un model. O găsește pe Cezarina „foarte grațioasă”, dar e sincer cu ea: „Fetița mea, chiar dacă eu te voi angaja, mama ta nu-ți va permite să vii să pozezi la mine. Lasă-mi adresa. S-ar putea ca o dată pentru un subiect potrivit să am nevoie de d-ți”

A trecut încă o zi, o nouă zi de umblat din loc în loc, fără nici un rezultat. Cezarina e obosită, descurajată. 18 ani: viața ar putea fi așa de frumoasă dacă ar exista numai siguranța zilei de mîine. Dar... mîine va leși un alt ziar, cu alte anunțuri...

Din revista „Noi Donne”

Cu acest număr, inaugurăm o nouă rubrică: „Pentru tinerele noastre prietene”. Așteptăm de la voi, tinere fete, să ne scrieți ce părere aveți despre această rubrică și ce probleme, legate de munca și de viața voastră personală, de frământările și aspirațiile voastre, ați vrea să vedeți oglindite în ea.

LA CĂMINUL ÎNTEPRINDERII TEXTILE „30 DECEMBRIE”

UN CĂMIN PLĂCUT, DAR...

Afară plouă. Ploaie mărunță de toamnă tîrzie. Plouă, se oprește și frucepe din nou.

În dormitoarele căminului de fete de pe lângă uzinele textile „30 Decembrie” — Arad, plutește o atmosferă plăcută, primitoare, intimă, ca „acasă”. Pe jos sînt așternute covorașe dungate — ca într-o adevărată gospodărie; la ferestre perdele albe de rețea cu mici draperii de olandă dină sinilie. Paturile sînt frumos așternute, iar pe pereți atîrnă mici tablouri. Pe noptierele albe se răsfață cîte un șervețel, tot siniliu.

Fetele din dormitorul unu și-au gătit mîncare la bucătărie (pentru că seara n-au cantină), și-au călcat cîte o rochie sau bluză, și-au făcut baie la dușurile din subsol și acum, după papucii de la ușa, își poți da seama că toate sînt înăuntru.

Afară plouă mereu. În dormitor, caloriferul împrăstie o căldură plăcută. Nici unei fete nu-i vine să plece în oraș. S-au strîns grupuri, grupuri, discută. Elena Hagiu citește „Zoaia și Șura” pentru a doua oară. Din cînd în cînd ridică privirile ochilor mari, visători și exclamă: „Ce carte minunată”.

Elena Hagiu n-are decît vreo 17 ani. Dar lucrează la șase războaie. Tot la cîte șase lucrează Adela Pălii și Viorica Caras. Sînt și filatoare aici. Dar toate dintr-un singur schimb: A. Au discutat cît au discutat, și-au arătat și fotografiile unele altora și de la o vreme s-au plictisit.

— Fetele, se vede că nici azi nu dă drumul la stație tovarășul Ciuraru. De cîte ori te duci, e lăcătul pus. Și ce muzică trebuie să fie! Dar difuzoarele astea stau mute, izbucni deodată Ana Huțanu, o fetișcană blondă cu obraji rumeni, veșnic aprinși.

— Eu nu știu de ce le-au mai instalat. De formă numai? se alătură și Elena Găină.

Celelalte sînt și ele de aceeași părere. Afară plouă mereu. În dormitor e cald și bine. Ce plăcut ar fi fost să asculte puțină muzică, ori o piesă de teatru!

Ei, tovarășe responsabil al stației de radioamplificare, pretențioase mai sînt fetele! Vezi, nu-s mulțumite că au de toate. Au cerut și difuzoare. Li s-au pus difuzoare, dar ele tot nemulțumite sînt: țin morțiș să audă și emisiunile de la radio!

Îndură-te, tovarășe Ciuraru, și fă-ți datoria așa cum trebuie la stația de radioamplificare!

ZIUA NAȘTERII

Ana Ignat, Agurița Blaga și Ecaterina Horgea din dormitorul cel mic de la etaj împliniseră, în cursul săptămîinii, care 18, care 19 ani. Singură Ana Chițac, 23. Și

hotărîseră să sărbătorească împreună ziua nașterii, duminică.

Duminică dimineața, surpriză! Pe masa din dormitor un buchet de flori și felicitări din partea celorlalte

LA PATINAJ

Unor fete te place din sport numai... costumul.

O fi rece?

La rugămintea elevei Haralambie Elena din clasa a X-a medie mixtă a Școlii numărul 1 din Cimpina, v-o prezentăm pe Galina Ulanova.

Galina ULANOVA

baletului rus" și în „Romeo și Julieta”.

În toamna anului trecut, Ulanova a obținut un strălucitor succes la Londra. Spectatorii englezi au

stat zile întregi la coadă pentru a obține bilete la reprezentațiile date de trupa de balet a Teatrului Mare din Moscova.

Galina Ulanova primește zilnic nenumărate scrisori de la diferiți spectatori, care aduc laude talentului ei.

colege de dormitor : Elena Poenariu, Aneta Tudose, Florentina Jeger, Elena Major, Marioara Sterică și surorile Ana și Maria Cioară. S-au îmbrășișat, s-au sărutat, apoi sărbătorile au aranjat masa. Au pus sandvișuri, prăjituri și s-au așezat cu toatele. Au râs, au glumit, au cântat.

La un semn al uneia din invitate s-au ivit deodată pe masă o sumă de pachete care au fost împărțite celor patru sărbătorite. Ana Chișac, desfăcând nerăbdătoare unul din pachetele oferite ei a găsit două prosoape frumoase, plușate, înaltul, un serviciu de lichior, în altul, material pentru un cearșaf. Ana Ignat, responsabilă dormitorului, a primit o rochie de stofă. Agurița Blaga, un capot de diștină, o bluză de mătase, un batic. Ecaterina Horgea, o fustă în carouri și un serviciu de lichior.

Ce-i drept la atâtea daruri nu s-a așteptat nimeni. Și nici n-au crezut că-au să petreacă atât de plăcut.

Pe inserat, cele 11 prietene s-au dus la cinema

Încă din copilărie, Galina Ulanova, artista care avea să înscrie în istoria baletului cele mai strălucitoare pagini, a trăit în lumea miraculoasă a muzicii și dansului. Ea s-a născut și a crescut într-o familie de artiști. Mama ei era solistă a baletului vechiului teatru „Mare” din Petersburg și profesora de balet, iar tatăl ei era considerat drept cel mai experimentat regizor de balet.

Au trecut 27 de ani de când Galina Sergheevna Ulanova a terminat școala de coregrafie și a debutat în „Chopiniana”. Din acel moment Ulanova a început urcușul spre culmile artei. Pentru meritele ei strălucite a fost decorată cu ordinul „Lenin” și ordinul „Steagul roșu al muncii”.

Milioane de oameni din lumea întreagă doresc să admire arta ei desăvârșită. Pentru a satisface această dorință, în ajutorul spectatorilor a venit cinematografia sovietică.

Noi am văzut-o în „Maestrii

SANDA RĂSPUNDE TINERELOR FETE

S. B.,

Faptul că tu ai școala medie, iar el numai 4 clase elementare nu ar putea fi o piedică în calea căsătoriei voastre dacă... dacă în ceea ce te privește mobilul principal al acestei căsătorii nu ar fi dorința de a scăpa de insistențele părinților.

Dacă tu te simți nenorocită, deși acest tînăr — la care spui că îți — te iubește și e gata să se căsătorească cu tine, înseamnă că de el nu te leagă un sentiment destul de serios, care să justifice căsătoria. Deci, sfatul meu este: rezistă cu hotărîre presunțiilor părinților, care, cu toată dragostea pe care o au față de copii, sînt de multe ori orbiți de niște conveniențe sociale, care nici nu mai sînt valabile. O fată nu mai este azi „plătată în casă”

Aurora,

Așa precum singurii spui, totul vine de acolo că fiind cea mai mică dintre frați, ai rămas cu aceasta „idee”, considerîndu-te tu însăși „mică”. Fără îndoială, la 19 ani nu e bine să nu îndrăznești să te duci la o serată, să dansezi cu un băiat, așa cum fac colegele tale. Dacă vezi că cercul prietenilor tale este un cerc de tineri cinstiți, preocupați nu numai de dans, ci și de cultură, de învățatură, du-te și tu. Nu-ți închipui că un băiat este ceva extraordinar. Un băiat este și el ca și tine, un om tînăr, care de abia pornește să cucerească viața și îndrăzneala exagerată nu ascunde decât rareori o valoare adevărată. Deci, acordă oamenilor importanță nu după ceea ce par, ci după ceea ce sînt (și fie însăși de asemenea). Cît privește faptul că ești „mică”, îți spun un secret: mulți te învidiază pe tine și pe cei de vîrstă ta, pentru tinerețea voastră. Iar în ce-l privește pe tînărul care îți zîmbește de cîte ori te întîlnește, ei bine... zîmbește-ți și tu.

Sanda,

Ai făcut bine că nu te-ai căsătorit imediat, căci acesta este un pas foarte serios și trebuie să te gîndești bine înainte de a-l face. Dacă dragostea lui nu va rezista despărțirii de cîteva luni, atunci înseamnă că ea nici nu există și e un adevărat noroc că nu te-ai căsătorit cu el. Mă întrebă dacă e bine să te căsătorești cu un bărbat cu 10-

15 ani mai mare. În general experiența ar arătat că nu e bine ca între cei doi soți să existe o diferență pe ea mare de vîrstă. Zece ani mai merge. Dar 15 e cam mult. Important este însă, așa cum ți-am mai spus, să ai convingerea că omul de care îți vei lega viața este un om cînstit, serios, pe care te poți baza în greu.

Te frămîntă de asemenea dacă să-ți lași părinții la bătrînețe singuri. Dacă te-ai muta la oraș, nu ar însemna nicidecum să-ți lași în părăsire, ci ai putea să-ți ajuți, să-ți vizitezi, să le fii un sprîjin la bătrînețe.

Constantina,

Spui că ție nu-ți place să fii supărată pe nimeni și mă întreb cum trebuie să te porți în societate, pentru ca prin purtările tale bune să fii iubită de toți. Poate că răspunsul meu are să te surprindă, poate datorită tineretii n-ai să-ți înțelegi de la început. Iată ce vreau să-ți spun: nu e bine să nu fii supărată pe nimeni și nici să te iubească toți. Mai există încă pe lume, din păcate, oameni răi și vicleni, necinstiți și lingușitori, mincinoși și cruzi. Pe aceștia, dragă Constantina, trebuie să fii neapărat supărată dacă tu — așa cum înțeleg din scrisoarea ta — ești o fată cînstită, bună și dreaptă. Și de asemenea, nu trebuie să rîvnesci deloc, dar deloc, ca să fii iubită de astfel de oameni. Eu cred că tocmai de aceea colegele tale nu prea ți acordă considerație. Poate că vîd în tine un om slab, fără o atitudine proprie, hotărîtă în diferite împrejurări, un om mult prea preocupat de ce vor crede și ce vor spune ceilalți despre el. De aceea, draga mea, caută în primul rînd să-ți înțelegi ce e bun și ce e rău, să te porți în orice împrejurare nu ca să-ți impacti pe toți, ci așa cum ți dictează conștiința ta și apoi să te sînchisești mai puțin de ce vor spune unii și alții. Dacă vei reuși acest lucru, vei vedea cum vei crește, cu timpul, în ochii tuturor.

Doina,

Problema care te frămîntă are, după părerea mea, două laturi: fie tînărul la care ții este într-adevăr victima unei neînțelegeri, fie că profiți de acest pretext pentru a te despărți de tine. Din păcate, se întîmplă și astfel de lucruri.

Tot ceea ce poți face este să cauți să ai o explicație deschisă cu el. Încearcă să faci să-ți parvină cîteva rînduri, în care să-ți arăți bănuiala ta că este victima unei neînțelegeri și îl rogi să-ți dea posibilitatea să ai o explicație cu el. Dacă te iubește, are să accepte.

Dacă nu, atunci e clar că vrea să rupă relațiile cu tine și nu e bine, nu e demn, nu folosește la nimic să mai insistîți.

Olga,

Îmi ceri să-ți spun ce melodă să întrebuințezi, ca rezultatele la învățatură să fie tot atît de bune ca în anii precedenți. Ți-aș putea răspunde foarte simplu: aceeași melodă pe care ai întrebuințat-o anii precedenți. Dar lăstînd gluma la o parte: fără îndoială școala medie e mai grea decît școala elementară. Probabil că tu nu depui eforturi mult mai mari decît în școala elementară și de aceea nu mai ai „doar nota 5” așa cum ai vrea. În primul rînd s-ar putea ca unii învățători sau profesori din școala elementară, să fi fost mai darnici decît trebuia (în scrisoarea pe care mi-ai trimis-o, de pildă, am observat că ai scris „vă rog să ține-ți seama,” în loc de țineți, ceea ce nu e permis unei eleve de clasa a IX-a). Apoi nu e bine să privești învățatura ca pe o goană după note mari, ci să cauți să înțelegi ce înseamnă e și fiecare ramură a științei și apoi să înveți de dragul de a ști, de a cunoaște. Îmi pare rău, dar nu te pot „scuti” de obligația de a-ți ajuta frașiorul. Trebuie să-ți organizezi astfel timpul, încît acest lucru să nu te împiedice de la lecțiile tale. Te sfătuiesc să o rogi pe diriginta clasei tale să-ți ajute să-ți faci un program al zilei și vei vedea că respectîndu-l, vei putea să te ocupi și de frașior și de activitatea extrascolară (cu mîsură), rămîndu-ți timp și pentru învățatură, care este principală ta obligație.

Claudia,

În situația ta, nu-ți pot da decît un sfat: caută să-ți spui că ți iubești sau dacă nu ai curaj, pune pe o prietenă, o colegă, să-ți „sufte” la ureche. După aceea, vei vedea cum are să reacționeze și deci ce să faci mai departe. Și țiți mai recomand ceva: „școala documentare” citește neapărat scrișta umoristică „Grija față de om” de Leonid Lenel.

O mică pălărie din patru cîlni cu un nasture îmbrăcat din stofa pălăriei se potrivește bine unei coafuri gen paj cu părul frumos pleptănat și cu doi colți foarte pușin onduiați!

Și părul scurt l se potrivește o mică bască pușă cu șic și foarte la modă

MARIA DIACONESCU, vicepreședintă a Sfatului popular Buzău :

Iubesc regimul democrat-popular și votez la 3 februarie pentru două fapte care mie mi se par semnificative pentru regimul nostru: ca om al muncii, am un cuvânt de spus în conducerea treburilor obștești și am și posibilitatea să învăț. Sînt studentă în anul III la Facultatea de filologie, fără frecvență. Ca vicepreședintă a Sfatului popular orașenesc Buzău și responsabilă a comisiei de femei mă străduiesc să lupt pentru interesele oamenilor muncii.

MARICICA BACIU, gospodină din Focșani :
Eu și familia mea am simțit ajutorul statului de multe ori. În ultimul an am primit o locuință confortabilă, cum nici nu am visat.

Pentru viitor aș avea o dorință: puterea locală împreună cu deputatul nostru din Marea Adunare Națională să studieze și să rezolve problema copiilor de vîrstă școlară, pentru ca și noi gospodinele să putem lucra în producție și să contribuim astfel direct la întărirea statului nostru.

MARGIT KOSZEGI, actriță de la Teatrul secuiesc de stat :
Știi ce însemna pe vremuri să fii actor maghiar în Ardeal? Mergeam din sat în sat, căci teatrul nu aveau, și se întîmpla nu o dată să fim nevoiți să cersim din casă în casă bani de drum.

Știi ce înseamnă astăzi să fii actor maghiar în Republica Populară Romînă? Ești un om prețuit în țara ta și pentru munca ta. Trăiești fără griji, căci ești salariatul statului și poți să te dedici pe de-a-ntregul artei tale. Niciodată artiștii maghiari nu au trăit ca astăzi!

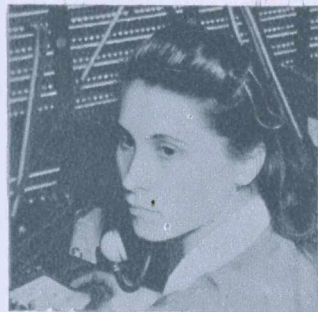

MARICICA BACIU, locotinentă Fîntîna limpede, toate planurile pentru...

RODICA MARINESCU, telefonistă operatoare la Palatul telefoanelor :

Nu de mult munca noastră, a telefonistelor operatoare, a fost ușurată prin reducerea numărului orelor de muncă de la 7 la 6 și salariul nostru este acum mai mare prin sporul de vechime și prime.

Poate toate acestea la prima vedere nu par importante; eu le simt puternic în viața mea de fiecare zi și ca mamă în bucuria și fericirea copilului meu. Pentru el, pentru viața noastră, îmi voi da votul reprezentanților noștri în Marea Adunare Națională.

YVETTE DAVIDESCU, cercetător principala fizică atomică :

Visul de a lucra în domeniul cercetărilor științifice al meu încă din facultate, dar nu existau institute de cercetare în țara noastră. Visul meu a devenit o realitate de curînd: de la U.R.S.S., a luat ființă și în țara noastră Institutul de Fizică Atomică.

Votul meu va fi votul pentru fericirea de a lucra în domeniul muncii care mă pasionează. Această dăruire de a lucra în fizică atomică este pentru mine o viață.

HERTA TURK, muncitoare la Întreprinderea de farmaceutică veterinară din Orașul Stalin :

Am lucrat în secția de ambalaj a unei fabrici din Republica Federală Germană. N-am avut posibilitatea să învăț meserie. Deocamdată mai fac muncă necalificată și aici - la altceva nu mă pricep. Am însă toate condițiile pentru a mă califica. Vreau să muncesc și să mi asigur mie și părinților mei o viață omenească aici, în țara mea. De aceea voi vota pentru regimul de democrație populară, care-mi asigură realizarea dorințelor mele.

CORINȚA MOLDOVEANU, șef de secție la fabrica de plumb. Ce înseamnă pentru mine să conduc o fabrică în vremea democrației? În trecut, fabrica a fost proprietatea statului și a fost încredințată în mâinile unor oameni tari puteri.

ELENA ȘTEFĂNESCU, inginer proiectant :
Deseori mă gîndesc la viitorul meu, la viața frumoasă care se deschide în fața mea. Mă voi căsători, voi avea copii... ei vor cunoaște o copilărie fericită, plină de bucurii. Îmi dau seama că pentru asta trebuie să muncesc neobosit să fac tot ce-mi stă în putere pentru orînduirea noastră democrat-populară.

Am părăsit acum un an sălile de curs ale Institutului de mine, facultatea de electromecanică - după 5 ani de studenție. Astăzi sînt inginer proiectant. Pentru toate acestea voi merge la 3 februarie cu inima deschisă la vot.

MARIA MOLDOVEANU, judecător la Tribunalul R. P. R.: Am 49 de ani și sînt studentă în Facultatea de Științe Juridice. Vă puteți închipui că nu sînt în loc 30 de ani. Am avut motive mai serioase pentru a nu mă căsători. Ca judecător îmi dau seama că democrația este o garanție pentru cei mulți și nu pentru dușmanii poporului.

PENTRU
vot
FEBRUARIE

U CE vota?

lecat pe teren, în fa-
laboratoare, în cultise
întrebarea de mai sus.
unsurile primite:

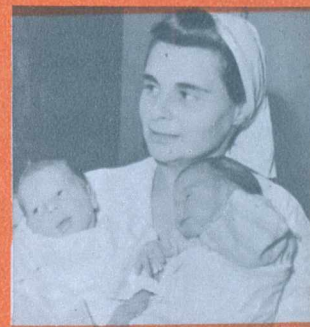
A. desenatoare la Întrep. Energoreparatii,
ANDICĂ GHEORGHE:
"Prins" ieșind de la ofițerul stărtii ciolile, e
vom vota: pentru ca să ne putem realiza
tor — și oă închipuiți că avem destule — și
ea ..

tul de
un vis
omice.
ajutorul
omică.
dărui
și sens

NDU, controlor tehnic la fabrica „Cle-
democrație? Uite, am să dau un exem-
control mecanic era necorect, ca să nu
am criticat în nenumărate rânduri, dar
Și atunci, noi muncitorii am cerut
ăsuri. A fost destituit din post. Oare pe
s-ar fi putut petrece așa ceva?
schid zjarele să văd ce candidați au
eac nume cunoscute de conducători de
tași, scriitorii, țărani colectivști. Sînt
vor lupta și de aici înainte pentru a în-
ră, democrația!

Suprem al
Facultății de
m-a ținut
ldă, imposi-
tă e o de
ului!

TEODORA GHÎTEANU, gospodnă:
In cele citeva zile de cînd mă aflu aici, la maternitatea
„Polizu”, unde am născut 2 gemeni, am aflat de acasă vești bu-
ne: fiul meu cel mai mare, care e talentat, a fost repartizat
la o școală de muzică, soful meu va primi de la ț treprinderea
„Boleslav Bierul”, unde lucrează ca laminorist, un împrumut
pentru a ne mări locuința și, în sfîrșit, pentru cei cinci copii
ai noștri vom primi o alocație lunară de 500 lei. Pentru ca
viața noastră să fie tot mai bună și mai ales pentru ca să-mi
pot crește copiii în pace, eu voi vota candidații F.D.P.

CONSTANȚA STANCU, Sănica Selmanovici, Genoveva Popescu, Școala medie nr. 22 București:

Sîntem eleve în clasa a IX-a la cursul seral al Școlii medii nr. 22. De primul nostru vot legăm idealurile noastre și le vom cere celor a eși sprijinul pentru a le îndeplini.

Genoveva Popescu vrea să devină inginer constructor. Pe Sănica Selmanovici o interesează în mod deosebit problemele relațiilor diplomatice între state, iar Constanța Stancu vrea să devină medic, să îngrijească copiii cu dragoste și pricepere, așa cum a fost îngrijită ea cînd a fost atît de grav bolnavă de paralizie infantilă.

MIHAELA MANASE, consilier în Ministerul Justiției:
Voi da votul meu candidaților F. D. P. cu convingerea
că ne putem bizui pe ei pentru a duce mai departe cu
succes opera de ridicare a nivelului de viață al poporului,
pentru a stîrpi cu hotărîre orice încercare de renaștere a
fascismului, pentru a netezi drumul spre pace și so tialism.

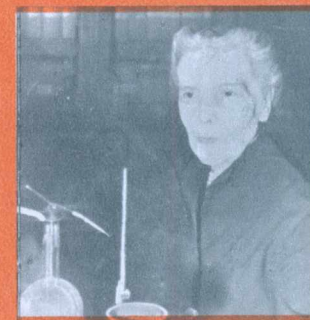

GETA DOBRESCU, artista din Ansamblul C.C.S.:

Am călătorit mult. Și de fiecare dată comparăm realitatea de la noi cu cea din țările capitaliste. La Paris ne-am întîlnit cu o echipă de dansuri naționale franceze. Erau îmbrăcați peștiș, fiecare cu costumul pe care și l-a putut procura. Numai dragostea pentru folclor îi face să lupte cu greutățile care se ivesc la fiecare pas. Ne invidiau că la noi arta se bucură de sprijinul efect v al statului. Călătoriile m-au legat și mai mult de țara mea, m-au făcut să-mi fie și mai dragi cuceririle noastre.

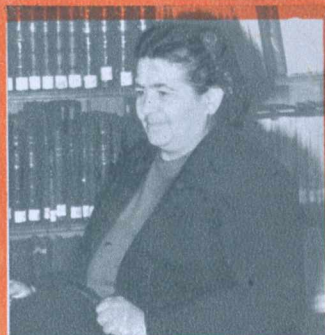
ELIZA ZAMFIRESCU, conducător tehnic, inginer de specialitate la Întreprinderea „Pro pecșuni” a Comitetului geologic:

Ca primă femeie inginer în țara noastră, mă bucur de multiplele și multilaterale posibilități care li s-au deschis acum femeilor de a activa în toate domeniile vieții. Și cred că este suficient pentru ca să-mi dau votul candidaților F.D.P.

ECATERINA SIU, învățătoare în orașul Victoria:

Acum 4 ani am sosit în a est oraș. Cîteva blocuri și o școală nouă, unde țineam cursuri numai dimineața, cu cîțiva elevi. De atunci s-au înălțat alte zeci de blocuri. Numărul copiilor în orașul nostru crește, și școala nouă care se construiește va fi arhiplină de îndată ce va fi gata. Toate cîte s-au făcut pînă acum sînt o cheazășie că tot ce a mai rămas de făcut se va realiza în viitor.

VACANȚA DE IARNĂ

Intii a crezut, că-i doar o părere ce i se infățișează înaintea ochilor cu o necruțătoare claritate, o intruchipare neferescă a tuturor temerilor ei.

S-a oprit locului înmărmurită. Privește cu ochii încruntații nevenindu-i parcă să creadă tabloul ce i se infățișează. Să-l descriu: Dinaintea podișcăi sub care trece un pârâiaș despletit, se întinde netedă și albă Valea Cerbilor. Ici-colo cite un brad își clatină ramurile pe care noaptea a clădit cu migală diguri mici de nea. Și digurile se spulberă ușor roind în jurul cetinei.

Valea Cerbilor, în dimineața aceea strălucitoare, ține în poala ei doi copilandri. Un băiat și o fată. Ei vorbesc și rid voioși fără să-și dea seama că atât de aproape de ei se află cineva care-i pîndește cu priviri minioase.

Judecînd după îmbrăcămintea firea omului, am putea spune că această femeie este un om practic, prudent, neîncercător și chiar insensibil. De dragul de a se ști la adăpost, s-a înfășurat în șalul gros, chiar în ciuda esteticii și a tinereții ei. Șalul ce li acoperă capul se încruciează pe piept și se prinde la spate într-un nod trainic. O fustă țărănească, ciorapi de lînă și șoșoni scurți cu cataramă îi completează inestetice ținuta. E practică, fiindcă fiecăre păticească a îmbrăcămintei sale e durabilă, groasă, aleasă parcă anume pentru a fi de folos, fără a fi frumoasă. E neîncercătoare

— pentru că nici dimineața aceasta însoțită de iarnă nu a convins-o să se îmbrace alt fel. Se vede treaba că e un om ce se închină cu venerație preceptelor sale, fără să ia în seamă altceva.

Înfrîngîndu-și emoția produsă de indignare, femeia strigă cu voce aspră:

— Climent Angelica!

Araja s-a sfărîmat — codana cu ochi de viezure și coade castanii a tresărit înspăimîntată și a șoptit într-o suflare băiatului:

— Vai... tovarășa directoare!...

Minat de un instinct eroic de bărbat, băietăndrul, care n-avea mai mult de 16 ani, își dădu părul pe spate cu o zvonitură a capului și făcu un pas spre... înamic:

— Tovarășa directoare, vă rog să-mi dați voie...

Femeia îl îndepărtă cu un gest aspru:

— Cu dumneata n-am ce vorbi. Ești desigur din tabăra vecină!

— Da, desigur, tovarășa directoare.

— Ei bine. Imi ajunge. Voi discuta cu instructorul dumatiale.

— Mă rog, răspune băiatul cu un aer răzvrătit. Dați-mi voie: eu sînt instructorul taberei de băieți. Mă numesc Dan Miru.

— ...Cum? Frumos, n-am ce zice! Ha! instructor! Se poate mîndri directorul taberei cu dumneata.

— Dați-mi voie...

— Destul... „tinere“!

Minia directoarei creștea gradat. Cu fiecare vorbă glasul i se înălța cu un ton mai sus, și privirea îi devenea mai scăpărătoare.

— Ce ai de spus. Climent Angelica? Pentru asta se străduiesc părinții voștri să muncească, să vă facă copilăria cît mai fericită? Pentru asta ne străduim noi, profesorii, să vă educăm, să vă învățăm, să vă creștem? Pentru asta statul vă pune la dispoziție asemenea tabere de odihnă unde să petreceți vacanța cît mai plăcut?... Bravo, Climent Angelica. Frumos te porți! Să știi că de uimire și mîhnire uit aproape ce trebuie să-ți spun.

La o asemenea tiradă, Angelica răspunse izbucnind în hohote de plîns:

— Ce să fac... ce să fac? Dimineața aceasta e atît de frumoasă... nu știu cum, dar mi-a fost peste putință să stau și să scriu recenzia lui Vlaicu Vodă! E așa de frumos afara... și-i vacanță...

Cu ochii, copila luă mărturie scările ce-și risipea bijuteriile în zăpadă, brazii, pârâiașul gălăgios... cerul senin... și, lăsîndu-și privirea în jos, speriată de propria-i cutezanță, șopti ca pentru sine: „...recenzii... și iar recenzii și cercuri, cercuri de fizică, de geografie, nu mai pot și gata!...“

— Climent Angelica, aceeași muncă o ducem și noi, profesorii. Sînt cercuri folositoare cu ajutorul cărora se organizează timpul liber într-o tabără... Dar ce-ți vorbesc cu dumatiale? Își aspră iarăși vocea directoare, ascunzîndu-și tulburarea pricinuită de cuvintele elevei sale. Vom vorbi în tabără. Du-te și mă așteaptă la colțul roșu. Iar dumneata, tovarășe

„instructor“, condu-mă îndată la directorul taberei dumatiale.

— Aș vrea să vă explic...

— Condu-mă, te rog, îmi vei explica în fața directorului.

★

Merg amîndoi pe poteca înzăpezită pe care crengile și umbrele tufișurilor au desenat arabescuri ciudate. Directoarea înainte, instructorul în urmă, căzîndu-se să calce apăsător, bărbătește. Fiecare cu ale sale gânduri și frămîntări.

— Uf, gîndește Dan Miru. Bine au poreclit-o fetele „programa analitică“. Și cînd te gîndești că la plecare în vacanță fiecare părinte ne-a urat de acasă: „Vacanță plăcută“... Așa vacanță... mai bine lipsă...

— Toată ziua cercuri și iar cercuri... nu mai pot! răsuna ca un ecou vorbele Angelicăi în gîndul directoarei. Oare nu-mi îndeplinesc misiunea? Ba mi-o îndeplinesc cu conștiințiozitate. De ce spunea Angelica că în dimineața aceasta nu poate scrie recenzia? Ce are deosebit această dimineață? Încrunțată, directoarea se uită în jur. Soarele, seninul, abia acum îl zări. Acum vedea parcă prima dată și misticele hieroglife săpate în nea de urma cine știe cărei viețuitoare pornită din birlog după hrană. Și scînteierea chiciurei, minuscule candelabre prinse în bolta brazilor... tot acum le văzu. Se încrunță și căută să-și îndepărteze valul de înduioșare ce o cuprinsese, alungîndu-l cu teamă, ca pe o slăbiciune, și se ascunse speriată sub scutul îndă-

toririlor: „O, desigur, Climent Angelica trebuie aspru pedepsită; iar eu nu am de ce să mă neliniștesc. Sînt la zi cu toate sarcinile din plan...”

— Am ajuns. Uitați-l și pe tovarășul director, o întrerupsă din gânduri instructorul. Tovarășe Lăaaur!!! În fața taberei, pe o pantă domoală, venea în goană o săniuță. După ea alta și alta se vârtejeau în larma chiotelor veselo. Săniuța cea dintîi se opri înaintea celor doi:

— Iată-mă!

Descăleacă sania un tînăr voios, îmbrăcat în pantaloni de schi și vîndiac albastru. Un fular alb aruncat cu neglijență pe umăr îi contura și mai bine chipul energic, bronzat, cu zîmbet de copil.

Fără să vrea, directoarea își îndreptă ținuta, dîndu-și șalul mai pe ceafă:

— Sînt directoarea taberei de fete nr. 4, tovarășa Surdu. Am venit...

— Ai încîntat, tovarășă, chiar voiam să te cunosc. Mă numesc Laur Sabin. Să intrăm înăuntru. Danc, ia-mi tu locul la concurs... vozi să mă reabilitezi... Pe aici, tovarășă directoare, pe aici...

Directoarea pătrunse în odăița mică pe ușa căreia era scris: „Direcțiunea”. Camera era împodobită toată cu crengi de brad și vîsc, ceea ce îi da un aer rustic și recreativ. O clipă, tovarășa Surdu se gîndi la biroul ei rece și aspru și-și spuse că în curînd îl va împodo-

bi și ea astfel. Aci se simțea bine. Era o atmosferă primitoare, caldă, luminoasă...

Laur Sabin o asculta în tăcere, atent, cu capul plecat și privirea gînditoare.

— Oare activitatea cercurilor dvs. nu-i aplicată prea mecanic, prea apăsător, o întrebă el într-un tîrziu?

Directoarea se simți puțin stînjinită:

— Nu... oricum, sînt instructive, educative. Activăm doar după un plan bine stabilit de către minister și organizația de pionieri.

În acel moment intră și instructorul Dan Miru, care fusese chemat. Dan nu era deloc tulburat. Privea senin și liniștit, mai mult curios și chiar puțin amuzat, fapt pe care îl observă directoarea Surdu.

— Da, răspunse instructorul la întrebarea directorului. Într-adevăr, m-am întîlnit cu eleva Climent Angelica pe furie, căci alt fel nu s-a putut. Solia noastră care a plecat la tabăra de fete s-o roage pe tovarășa directoare să organizăm împreună o reuniune tovarășească s-a întors fără învoiala dată. De aceea am vorbit cu Climent Angelica, ca ea să se sfătuiască cu fetele și apoi toate să intervină pe lîngă tovarășa directoare să petrecem împreună carnavalul de Anul Nou. Asta vorbeam cu ea în Valca Cerbilor. Rîdeam, desigur... căci povesteam fiecare cum am ținut reuniunea tovarășească înainte: noi am dansat băieții cu

băieții și ele acolo... fete cu fete... A fost tare caraghios... Acum, spuse Dan Miru, în numele taberei noastre o rugăm pe tovarășa directoare să primească sa sărbătorim carnavalul împreună. O să fie... minunat! Strașnic! Avem și muzică, și toba... Angelica spunea că fetele știu să cînte valsul „Povestiri din pădurea vieneză”.

— Te învoiești, nu-i așa, tovarășă directoare, întrebă grav Laur Sabin.

— Nu cred... după cele întîmplate... — Vă cer iertare de cele întîmplate, spuse înclinîndu-se cuvințios băiatul, dar după o clipă trase un chiot și alergă la fereastră: „Priviți, tovarășe Laur... a învins tot Goliat! Ha, ha... sania lui a bătut recordul. Pot să mă duc afară?”

— Da, du-te Danc. Ai grijă ca după masă, la cercul miinilor îndemnatice, să vă apucați să construiți ceva, un fel de sanie cu sfori sau lanțuri cu care să trageți bradul în tabără... Vezi, lui Goliat îi trebuie o cunună de brad ca răsplată...

— Nu vi se pare că aveți prea multe ore libere? Cercurile cînd le aplicați? Nu aveți instrucțiuni de la minister? întrebă directoarea după plecarea lui Dan.

— Avem instrucțiuni, dar cercurile le ținem mai mult în natură. Contemplînd un fenomen oarecare în natură, fiecare copil va vedea o altă latură a lui, va percepe în mod independent și diferit. Ceata, aurora etc. sînt fenomene interesante de studiat, într-o contemplare vie, nesilită...

Discuția celor doi profesori se desfășură o vreme pe o pantă profesională.

— Astăzi cred, dragă colegă, că ai căpătat și dumneata o lecție nouă.

— O lecție nouă? Crezi oare dumneata că atitudinea unei eleve indisciplinate poate servi ca lecție profesorului?

— Nu atitudinea ei momentană, ci rădăcinile acestei atitudini... Faptul care a determinat-o să săvîrșească un act de indisciplină... Te-ai întregat oare care ar fi mobilul acestei atitudini?

Directoarea șovăie. Apoi șopti cu o indulgență superioritate:

— Ea... ea... dă vina pe frumusețea acestei dimineți.

Laur Sabin o ascultă cu seriozitate, rămase cîteva clipe gînditor. Apoi încet se apropie de fereastră:

— A dat vina pe frumusețea acestei dimineți?... O dimineață tot atît de frumoasă ca și asta a fost cea de săptămîna trecută, cînd dumneata ai întors din drum excursia pentru că fetele s-au luat la joacă cu bulgări cu băieții.

— Da. Atitudinea lor a lăsat de dorit și de aceea le-am întors din drum.

— Ce-ai văzut rău în asta? Ai vrea să mergă tăcute, domoale... ea o procesiune de călugări? Cum vrei să se bucare de viața, de sănătate, de tot ce le aparține dacă le înfrînezi atît?

Laur Sabin dădu perdeaua deoparte. Încet, ca un basm șoptit de bunice, începu să se cearnă zăpada din cer. Pe stîlpii ce susțin portalul taberei nr. 7 băieții au început să crească căciuli albe tîrcănești.

— Apropie-te, tovarășă, vezi cît e de frumoasă priveleșteea asta? Munții sînt albaștri, ba nu, violet. Au culoarea florilor aceluia... cum le spune oare, acela cu petale de

catifea care înfloresc primăvara în grădina?

— ... Pansele...

— Da, da, pansele. Dar dumitate cum îți mai spune. Surdu și mai cum?

— Anita.

— A-ni-ta... frumos nume. Cred că fetelor le-ar place mai mult să-ți spună pe numele acesta. Anita... E mai cald, mai apropiat...

— Tovarășe director!?

— Da, da... cum îți spuneam: privește munții, brazii; tabloul acesta încîntător e numai o fărîmă din măreția țării noastre. Ca să înveți să-ți servești patria, s-o aperi, s-o iubești, trebuie s-o cunoști, s-o simți, să te bucuri de ea. Ia spune-mi: poate fi o lecție de informare politică, un cerc de științe naturale sau mai știu eu ce ținut într-o sală închisă, unde spiritele se sîlesc s-o suporte, s-o perceapă, mai convingătoare ca un ceas trăit în acest colțor al țării noastre? Ce spui, tovarășă Anita, care Climent Angelica e atît de vinovată?!

— E cald aci, e prea cald.

Anita Surdu își dezlegă șalul lăsîndu-l pe umeri. Avea părul de culoarea aurului vechi, strîns într-un coc lăsat pe spate ca un fruct pîrguit. Stînjinită de privirea cercetătoare a directorului, își netezea nervoasă cîrîltonii răzvrătiți ce-i încondeiau fruntea.

— Voi nu aveți costume de sport? o întrebă Laur Sabin. Să știți că te-ai simți mult mai lejeră într-un costum, și asta ar influența asupra concepției dumitale despre tabără...

— Tovarășe director...

— Spune-mi, tovarășe Laur, cum îmi spun băieții, sau Laur dacă vrei, sîntem colegi...

— Tovarășe Laur... crezi oare că-i atît de ușor să educi o armată de oameni tineri, independenți... Sînt conștiența de răspunderea ce o port, dar numai dumitale îți mărturisesc... mi-e teama, mi-e teamă să nu mă doboare îndatori-

...rile ce le am. Aplic instrucțiunile cu sfințenie, cu frică chiar, întocmesc planuri, rapoarte, procese-verbale, referate, peste 60 de coli, tovarășe Laur, peste 60 am scris numai luna asta. Sînt doar din anul acesta directoare... poate n-am experiență, dar datoria mi-o fac. Muncesc pînă la extenuare. Seara cad frîntă, și dimineța o iau de-a capu. Dacă ai ști cît de mult iubesc copiii. Cît mă silesc să mă prefac aspră. Izbucnirea Angelicăi m-a tulburat...

— Ce cald vorbești, Anita! Sînt sigur, convins chiar, că niciodată n-ai vorbit elevelor atît de sincer, de însuflețit... Glasul îți vibrează, și ochii, ochii dumitale și-au pierdut pentru o clipă imobilitatea lor rece, pasivă... sînt frumoși, strălucesc...

— Tovarășe director, să nu ne depărtăm de la subiect.

— Nu, nu. Știi să dansezi?

— Poftim? Cum? Desigur... dar ce trebuință are?!

— Cum ce trebuință? Vom dansa la carnaval!

.....
Ninge, ninge... ninge...

Anita și-a lipit fruntea de fereastră. Curios, de atîtea zile se află în tabără și abia acum a zărit perechea aceasta de pini frumoși ce-și profilează crengile pe fondul violet al munților. Parcă e o acuară chineză. În fața acestui tablou delicat, Anita se simte deodată stînjinită, rușinată parcă să-și mai îmbrace iarăși fusta ei tărcată și șosonii cu cataramă. Încet, cu fereală, să n-o zărească careva, directoarea taberei se strecură în faptul acestei dimineți, pe scări, și se opri cu inima bătînd în

fața ușii ce da în sala de sport. Fiece zgomot o făcea să tresară. Ținîndu-și răsufierea, pătrunse încet, ca un răufăcător, și deschise ușa dulapului în care se aflau costumele de schi pentru tot personalul taberei.

★

Încet, ca un ritual, își îmbracă în fața oglinzii pantalonul strîmt, bleumarin, își încălță bocancii ca de copil și își trase pe trup tricoul roșu, mult prea roșu! Își zîmbi complice chipului din oglindă, și chipul îi răspunse tainic clipind din gene: „Da, ești frumoasă“.

.....
În sala mare e forfotă veselă. Se eroiesc măști de carton pentru carnaval, coifuri colorate, se repetă cîntece, și într-un colț cele profane învață stîngaci primii pași de vals.

Sub cer senin — păduri foșnesc...

Sub cer senin — cîntări zvonesc...

Prin crîngul plin de flori...

Dau glas privighetori

Valsul din pădurea vieneză murmura acum pe toate buzele, cîntă în toate inimile, însenina toate chipurile.

— Vai, ce frumoasă e tovarășa directoare! Ia uități, fetelor...

— Ce bine vă stă...

— Mi-e mai comod așa, se scuza vinovată directoarea. Dar cum, tu Angelica, tu nu știi încă să valsezi? Ia vin'la mine:

Sub cer senin — păduri foșnesc...

Sub cer senin — cîntări zvonesc...

— Tovarășă directoare, mergem acuma în pădure să alegem bradul și să culegem vișe? Au venit băieții, cică merg și ei cu noi...

— Da, da, grăbiți-vă fetelor, e aproape ora.

— Dar ce facem, tovarășă directoare, cu cercul de științe naturale?

— Taci tu, ce-ți veni, dragă?

— Ssst!... taci, ce te-a apucat?

— Cercul îl ținem în natură, fetelor; nu trebuie să ne irosim timpul. Instrucțiunile... vreau să zic, grăbiți-vă. Berindiu, ridică-ți ciorapii, și tu Marica, împletește-ți părul. Hai, grăbiți-vă.

— Ce tînră e tovarășa Surdu, șopti o fată.

— Și-i tare bună...

.....
— Îți vine minunat costumul ăsta, Anita...

— Te rog, tovarășe Laur, fără complimente.

— Nu-i compliment, e o constatare firească, cum constat, de pildă, că bradul acesta din fața e foarte frumos. Ce zici, e bun pentru a fi împodobit? Să-l luam în tabără?

— ... Da...

— Copii, iuhuu!... Copii!

— Iuhuu!...

— Veniți aici... am găsit bradul...

.....
Măști... măști... măști... serpentine, baloane, veselie, cîntec... carnaval! Cîte culori... cîte culori: coifuri strălucitoare, panglici, globuri; funde și luceli...

An nou, bine ai venit

Cozonac și-am pregătit

Și cu vin, un potoloboc.

Ca să fii an cu noroc!

— Uraaa... la mulți ani. La mulți ani, tovarășe Laur, la mulți ani, tovarășă Anita.

— La mulți ani, copii!...

Bunățile de pe masă sînt luate cu asalt. Băieții se întrec care mai de care să-și servească vecina. La început fetele mulțumesc politicos și ciugulesc doar de ici-colo. Dar după cîteva clipe... înfulecă lacom cu toții.

Cîntă acordeonul și o trompetă, ba a început și toba să bată...

— Dan!

— Ce-i, Angelica?

— Tu știi vals?

— Da... un pas mare... și încă unul...

— Nu așa. Unul mare, unul mic lîngă el repede..., iar unul mare, iar unul mic lîngă el repede... Da! hai să începem...

— Trebuie să deschidem carnavalul! Să începă dansul directorii noștri: tovarășul Laur cu tovarășă Anita...

— Dan, ia vezi unde e tovarășă Anita?

— Nu-i nici tovarășul Laur!...

— Eheci! erau aici și acum nu-s. Cînd ți-am spus eu că o ținea de mîni...

— Ei și ce, n-are voie!?

.....
Valea Cerbilor, albă, amețitor de albă, ține-n poala ei doi tineri îndrăgostiți...

Laur apropie ușor umerii Anitei de pieptul său...

Deodată o voce aspră sfarmă vraja:

— Bravo, tovarăș! Pentru asta părinții și învățătorii se străduiesc zi de zi...

— Ah, Climent Angelica!

— La dans vă rog, poftiți la dans...

Sub cer senin — păduri foșnesc...

Sub cer senin — cîntări zvonesc...

Copilul iubește tot ce e cinstit, curajos, vesel. El o admiră pe Scufița Roșie și pe doctorul Aumădoare și-l urăște pe Căpcăun, l-a îndrăgit pe eroul din povestirea scriitorului italian Giani Rodari și râde cu ațita poftă citind „Bagajul” de Marșak.

Copiii mici sînt mari optimiști. Ei nu vor să se împace în nici un chip cu unsfîrșit trist al povestirii. Editura pentru copii din Uniunea Sovietică a fost chiar nevoită odată să schimbe o variantă a unei povești populare ruse, despre cocoș, motan

și vulpe, care era pregătită pentru tipar. Lucrul acesta s-a întîmplat pentru că copiii s-au ridicat ca unul, cerînd ca dragul lor cocoșul să rămînă nevătămat.

Prietenia cu cunoștințele vechi nu-i împiedică pe copii să-și cîștige alți prieteni din paginile cărților noi ale scriitorilor sovietici și străini. Asemenea cărți sînt editate în mare număr în U.R.S.S., iar tirajul lor crește în fiecare an.

Aproape 90.000.000 de cărți pentru copii de diferite vîrste sînt editate într-un

an doar de Editura de stat pentru literatura copiilor. 45.000.000 de exemplare, adică jumătate din toate aceste cărți, sînt destinate celor mici. Pentru ei se editează povești, povestiri, poezii, cîntece, cărți ilustrate și un almanah cu supliment de diferite jocuri.

Prezentarea artistică a acestor ediții este făcută de pictori cunoscuți.

În Uniunea Sovietică, cărțile sînt ajutoare de nădejde ale părinților și educatorilor.

DIN EXPERIENȚA ȚĂRILOR PRIETENE

ÎNSEMNĂRI DINTR-O UZINĂ DIN R. D. GERMANĂ

Cartierul Treptow. Și aici, ca și în alte părți ale Berlinului democrat, totul îți vorbește despre eforturile îndreptate spre locuirea rănilor adînci provocate de război și de fascism. Oamenii muncesc, reconstruiesc cu repeziune printre ruinele ce n-au dispărut cu totul. Întregul cartier este dominat de uriașă uzină „Elektro-Apparate-Works”. Înălțate ea aparțină concernului monopolist A.E.G. (existent și azi în Berlinul occidental). Acum, ea este proprietatea poporului.

MICI AMĂNUNTE

9.000 de muncitori lucrează aici, iar mai bine de jumătate sînt femei. Ne îndreptăm spre poarta uzinei, cînd privirile ne-au fost atrase de niște vitrine strălucitoare. Erau expuse confecții, textile, aparate de radio, aspiratoare de praf și alte aparate electrice. Alături alimente, și mai departe un coafor, toate în clădirea dinspre stradă a uzinei. — Vom reveni mai tîrziu aici, îmi spuse tovarășul care mă însoțea. Cînd se termină lucrul, magazinele se umplu de lume. Vezi firma asta — „Minut”? E magazinul alimentar care servește după comandă. Multe muncitoare și-au lăsat de dimineață sacoșele aici și le vor ridica la ora 4, gata pregătite cu mărfurile pe care le doresc.

Încerc să-mi amintesc ce m-a impresionat mai mult în fabrică: tehnica înaltă germană, binecunoscută, sau ordinea și disciplina care-l caracterizează pe muncitorii germani? Conduși de Camila Seibt, președinta comisiei de femei a uzinei, am vizitat îndeosebi secțiile unde lucreau mai multe femei. Munca miglăoasă la diferite aparate electrice, aparate de radio, telefoane, muncă pe care mîini pricepute o îndeplinesc cu precizie. Am vizitat în continuare cantina, clubul cu mai multe săli de festivități, biblioteca, săli de lectură, de saș, de muzică, apoi cîmînul de copii și creșa, policlinica. Peste tot curădenie, peste tot oameni îndeplinindu-și munca cu conștiinciozitate, plină în cele mai mici amănunte.

ÎNTÎLNIRE CU ERIKA MÜLLER

Mi se vorbise de ea încă în secția montaj. Frunțașă în producție, mi-a fost lăudată pentru repeziunea cu care se calificase învățînd meseria de „sistem constructor”.

Nu mă așteptam s-o întîlnesc în camera de odihnă pentru femei. Dar și unei frunțașe i se poate întîmpla să se sîntă prost și să interrupă lucrul. Medicul urma să decidă dacă, după un repaus de o oră sau două, îl putea relua sau era cazul să fie trimisă acasă. Mi-am rotit ochii prin încăpere. Lumină, liniște, atmosferă prielnică odihnei.

COMISIA DE FEMEI LA LUCRU

Camila Seibt se grăbea. Convocase pentru ora patru ședința comisiei de femei a fabricii ca să discute planul de muncă pentru ultimele 3 luni ale anului. Biroul în care se ținea ședința era plin. La o fabrică cu peste 4.000 de femei, e firesc ca și comisia, formată din reprezentante ale tuturor secțiilor, să cuprindă mai bine de patruzeci de persoane.

— Și se pare că nu muncim prea prost, îmi spuse Charlotte Blauert, șefa unei brigăzi frunțașe pe fabrică.

Am fost curioasă să aflu ce va discuta comisia. Prietenese, am fost invitată să asist. Nu s-a vorbit mult, în schimb s-au luat hotărîri foarte precise.

Comisia de femei va organiza o adunare cu părinții copiilor de la Școala nr. 1, patronată de uzină, ca să discute cum s-ar putea îmbunătăți funcționarea clubului școlii. Membrele comisiei se vor ocupa mai îndeaproape de unele tinere muncitoare, care au nevoie de o îndrumare serioasă în viață, îndrumare pe care, din păcate, nu toate o primesc din partea părinților.

O grijă mare a comisiei este crearea de condiții mai bune pentru protecția muncii în secția preparatie, unde există mari nemulțumiri, de unde multe muncitoare au cerut să fie mutate. Aceasta nu este o soluție. Se va cere direcției și sindicatului, care au neglijat secția, să ia de urgență măsuri. Și o ultimă grijă: unele femei nu știu încă să profite suficient de condițiile ce li s-au

creat. Va fi necesar ca ele să fie convinse că e mai ușor să aduci de acasă rufe la spălătorie decît să le speli singură și, de asemenea, e mai bine să lași de dimineață comanda la magazin și să găsești totul gata la plecare, decît să mai pierzi atunci timpul cu tirajul.

... Ședința se terminase de mult. Se inserase și totuși nici eu, nici Camila, nu ne gîndeam încă să ne luăm rămas bun. Acum, în tîmna, povestea despre ea, despre preocupări de toate zilele: băieții mari, gospodăria, nepotul de 4 ani. Camila a fost muncitoare în fabrică pînă anul acesta, cînd, deși vremea l-a nins lire carante în păr, se va înscrie la Institutul electrotehnic, ca să devină inginer. Dar nu-mi spusese încă nimic din realizările comisiei, a cărei președintă era.

— Ce să-ți spun, doar le-ai văzut. Magazinele în fabrică, noua clădire a cîmînului de copii și a creșei, camera de igienă, camera de odihnă pentru femei, spălătorie mecanică... Acestea nu existau acum cîțiva ani. Să nu crezi că ne-a fost ușor să convingem direcția că femeile au nevoie de toate acestea ca să poată munci mai bine. Nu trebuie să fie grăniță între producție și problemele de viață ale femeilor. Dar ca să mă înțelegi mai bine am să-ți povestesc un caz interesant:

POVESTEA IRENEI B.

Camila mi-a vorbit despre o tînră muncitoare de 21 de ani, Irene B., care numai cu un an în urmă venea adesea la lucru amărîtă, cu ochii roșii de plîns. Și munca o făcea parcă în silă. Niciodată nu aflase nimeni pînă atunci ce o durea, care era pricina stării ei. Camila însă a reușit să și-o apropie și a aflat astfel necazul mare ce-o frîntura.

Irene avea un bărbat rău, mult mai în vîrstă decît ea și betiv, care o bătea și-i făcea viața amară. Îi era frică de el. Camila s-a sfătuit și cu alte femei din comisie cum s-o ajute pe Irene. Trebuia, în primul rînd, să-i ridice moralul, s-o facă să priceapă că nu e obligată să sufere toate acele mîlțărări, că este o femeie independentă. Simțind alături sprijin de soră, Irene a intențat divorțul și după puțină vreme s-a recăscătorit, de data aceasta, cu un bărbat pe care-l iubește și care o stimează. Ea a devenit și frunțașă în producție. Comisia de femei a propus-o candidată în alegerile pentru comitetul sindical al întreprinderii.

Se întunecase de-a binelea. Am plecat din fabrică o dată cu Camila Seibt. Am străbătut împreună parcul Treptow din apropiere, unul din cele mai frumoase din Berlin.

— Not îl numim „parcul prieteniei germano-sovietice”, mi-a explicat ea.

Am înțeles de ce poartă acest nume cînd ne-am oprit în fața unei statui pe al cărei soclu se aflau coroane de flori proaspete. Era cunoscuta operă a lui Vucetici, reprezentînd ostașul sovietic care, în timpul ce zdrăbnește sub picior zvastica fascistă, ține cu gingășie în brațe un copil — simbol al viitorului.

Coco ȘTEFAN

Camera de odihnă pentru femei

SABRI

Așa ceva nu se pomenise în sat de când lumea, și chiar bătrînul se simțea stingherit, deși legea nescrisă a tătarilor îi dădea dreptate: „Bătrînul care nu mai poate munci va fi luat în grijă de feciorul cel mai înstărit!”.

Mustafa Cadîr avea 68 de ani, era văduv, și în urmă cu trei ani, simțind că nu mai poate munci, își luase trăistuța cu tot ce sărăcia adunase pînă atunci și se mutase la feciorul lui Mehmet. Nora sa, Vasfié, și nepoții, Cherim și Asan, îl primiră cu bucurie. Hotărîrea bătrînului de a veni în casa lor era un fel de recunoaștere a faptului că în sat Mehmet trecea drept om înstărit. Și în casa pe care și-o alege orice bătrîn tătar după ce nu mai poate munci, vechea lege tătarască spune că pacea și bunăstarea vor dăinui mereu.

Mehmet era silitor, pe orice punea mîna îi ieșea din plin, în casa lui pîinea și carnea de oaie se mîncău întreg anul; el și copiii aveau încălțări din piele, iar femeia, Vasfié, se purta curată și avea mai multe rînduri de încălțăminte.

Bătrînul Mustafa, ca un oaspete de seamă, avea parte de locul cel mai bun lîngă sobă cînd afară șuierau vîntoasele dobrogene; la masă i se dădea bucată cea mai moale și mai grasă, ciubucul său era întotdeauna plin, într-un cuvînt era răsfațat și respectat așa cum trebuie.

Bătrînul era împăcat, o ajuta pe Vasfié la măturatul curții, întocmea zmeie de hîrtie nepoților și-i dădea din cînd în cînd părerea asupra treburilor gospodărești ale feciorului său. Mehmet își închipuia că pentru un biet tătar ca dînsul cerul fusese prea îngăduitor și se silea să nu fie trufaș, mai ales în zilele cînd Sabri Cadîr, fratele său mai mic și mai nevoiaș,

se oprea la casa lui să-l vadă pe bătrîn și să-i arate măcar așa dragostea pe care i-o purta.

Într-o zi de toamnă, cea dintîi toamnă de cînd bătrînul se mutase aici, întreaga familie a lui Mehmet era adunată în bucătărie. Bătrînul ședea pe pat cuspatel lipit de sobă. Nepoții îi înveliseră picioarele cu o blană de oaie și acum, cuibăriți lîngă bătrîn, își găsiseră de joacă împărțindu-și frățeste degetele mîinii lui uscate.

Ghemuit pe un scăunel scund, Mehmet se căznea să repare o ghetuță scilciată a lui Asan. Lîngă plită, Vasfié învîrtea într-o tîgaie plăcinte cu brînză. Din cînd în cînd, Mehmet își ridica privirea, îi vedea pe toți mulțumiți, și un val de fericire îi cuprîndea inima.

Cînd intră Sabri, Mehmet lăsă ghetuța din mînă și-l întîmpină bucuros.

— Salam aleicum, frate... Sta! jos. Cum îți merge?

Sabri era mai scund decît Mehmet. Mai scund și mai slab. Cu el viața fusese mai puțin darnică și de aceea bătrînul Mustafa suferea în tăcere. Nevestăsa murise îndată după ce-l născuse pe Sabri, și laptele de capră nu putuse înlocui laptele mamei.

— Așa și așa, răspune Sabri după ce se așeză pe pat lîngă tatăl său. Pe urmă îndreptă blana de oaie care alunecase de pe picioarele bătrînului. În gestul lui era ceva duios și sfîșietor totodată. Mehmet se prefăcu a nu băga de seamă căutătura plină de dragoste a bătrînului pentru grija arătată de feciorul său mai mic.

— Luați plăcinte, fi îndemnă Vasfié.

Mîncară în tăcere, măcinîndu-și fiecare gîndurile. Pe urmă Sabri Cadîr îi vesti că se înscriesese în colectivă.

— Treaba ta, mormăi Mehmet lingîndu-și dege-

tele unsuroase. Mai vrei o plăcintă, tată? Dă-i, nevastă, încă o plăcintă!

Sabri se ridică și făcu plecăciune în fața bătrînului. Din ușă vorbi uscat fratelui său:

— Aveam de gînd să-ți cer un sac cu sămință. Dar poate n-ai nici tu.

Mehmet îl conduse pînă în curte.

— Îți dau. Îmi ești frate... Cînd trec miine la moară, și-l arunc peste gard...

Sabri plecă singur pe uliță. Pășea încovoiat, cu privirile în pămînt. Începu să țîrîie parcă din pomi o ploaie ce ceată. Mehmet privi un timp după fratele său, pe urmă aduse în casă un braț de lemne uscate să aprindă focul în camera bătrînului.

★

În toamna următoare, Sabri veni îmbrăcat cu haină nouă. Nevastă-sa îl urma îmbrobodită cu un șal negru. Era însărcinată și se purta mîndră ca și cînd în lume nimeni n-ar mai fi fost ca ea.

Sabri îl îmbrățișă pe bătrîn și-i întinse o pereche de ciorapi lungi și groși de lînă.

— Să nu-ți fie frig, tată!...

— Nu trebuia să-ți rupi de la gură, Sabri, iată, are ciorapi, zise Mehmet.

Pe fața lui Sabri trecu o umbră de mîhnire.

— Am vrut să-i facem și noi o bucurie.

— Aștia-s mai buni, zise bătrînul, să-l împace pe Sabri.

Dar lui Mehmet i se strînse inima și toată ziua umblă abătut, ca și cînd de undeva, de neînțeles, l-ar paște o primejdie.

Pe urmă, Sabri își dură casă nouă. De unde, cu ce, Mehmet nu știa. Auzise că Sabri era trecut pe tabla de onoare a gospodăriei și că al doilea an al gospodăriei colective fusese peste așteptări de bogat.

Sabri își începuse casa încă din vară, și acum, cînd cerul se lăsa din ce în ce mai jos și mai vînat, pe hornul casei noi ieși cea dintîi suviță de fum.

Cît timp lucră la casa lui, Sabri nu mai trecu pe la bătrîn. Muncea tăcut și îndîrjit. Cum se întorcea de la cîmp își lua tesla cu el și ferăstrăul și pînă se înnopta ciocănea și tăia scînduri, întocmea uși și ferestre, ardea cărămizi ori căra lut tocmai din marginea satului.

Într-o bună zi trimise vorbă tatălui său că ar vrea să-l vadă. Bătrînul Mustafa Cadîr își luă bățul și porni șontic-șontic să înșire satul. Se simțea întinerit, deși pasul greoi îi trăda vîrsta și neputința.

Saluta în dreapta și în stînga, se oprea din cînd în cînd la vreo poartă să schimbe vorbe cu alți bătrîni și să-și arate ciubucul cel nou, pe care i-l cumpărase Mehmet, și se lăuda că se duce să vadă casa cea nouă a lui Sabri.

Abia pe la prînz ajunse la feciorul său. Bătu în poartă cu bățul și cîntări din ochi cît l-o fi costat pe Sabri căratul pietrei de Mangalia din care își făcuse împrejmuirea.

Sabri îl întîmpină numai în cămașă și-i ajută să treacă pragul înalt al porții. În ușă îl aștepta nora sa cea tînără, care ținea în brațe un dolofan de copil, numai ochi și neastîmpăr.

Bătrînul privea totul cu o căutătură severă și critică, deși își dădea seama că ar fi trebuit să se minuneze. Casa cea nouă a lui Sabri era mult mai mare decît a lui Mehmet. Avea trei ferestre la stradă și un șir de încăperi mai mici în dreapta, una pentru păsări, alta pentru capre, una pentru păstrat laptele, alta pentru carnea afumată și toate curate și albe.

Coșarul de porumb era plin; din gura zîmnicului, bătrînul văzu trei putinele de murături. Sabri se foia împrejurul bătrînului cu nespusă mîndrie, arătîndu-i tot ceea ce i se părea că tatăl său nu văzuse îndeajuns.

Un ied alb și speriat țîșni din spatele casei și cît ai clipi se cocotă tremurînd drept în virful stogului de paie.

— Acum hai în casă, tată. Ți-o fi foame..., zise Sabri.

Intrară întâi în tindă, un fel de încăpere mai mică, în care de obicei oaspeții se șterg pe picioare și-și lasă haina cojoacele. Bătrînul băgă de seamă că pe jos încă avea dușumea de scînduri, iar de perete era eremat un cuier cu oglindă.

Își scoase căciula și cojocul, pe care Sabri le agăță în cuier. Din tindă trecură într-o cameră largă și oasă, fără dușumea. Covoare țesute în casă în cuori vii erau înșirate unul lîngă altul și acopereau toată încăperea. Lîngă peretele din fund, bătrînul văzu un dulap mare cu ferestre, iar în dulap o sumedenie de farfurii și pahare. În mijlocul încăperii era întinsă o masă pătrată și frumos lustruită pe care gazda o umpluse cu toate bunătățile: pline albă de casă, friptură de berbec și de pasăre, câteva sticle cu vin de mere și o tavă uriașă, plină vîrf, cu plăcinte.

Sabri ar fi vrut să-l așeze pe bătrîn la masă, dar Mustafa Cadîr ținu să vadă și celelalte încăperi. În dreapta era camera lui Sabri și a nevastei lui, o odaie mai mică, cu patul ios și larg acoperit cu un pled galben de lînă. La picioarele patului era un pătuț de copil, iar lîngă perete, în colț, un șifonier.

Pe urmă trecu în camera din stînga. Era tot atît de mare ca și încăperea în care intraseră la început, numai că aici bătrînului îi săriră în ochi două lucruri: întii o sobă mare de cărămidă în care ardea focul, apoi că dușumeaua era din scînduri vopsite cu lac roșu. Patul așezat lîngă sobă era acoperit cu o plapumă nouă.

Pe cînd intrase în casă, bătrînul nu rostise nici o vorbă. Căuta încruntat și cu luare-aminte la tot ce vedea și se prefăcea că nici nu-l bagă în seamă pe feciorul său, care aștepta cu sufletul la gură să audă cuvintele cuvinte de laudă pentru gospodăria lui cea nouă.

— Aici cine are să șadă? zise bătrînul după ce cîntărise îndelung încăperea.

Feciorul său se grăbi cu răspunsul, deși era nespus de încurcat.

— Să vezi... m-am gîndit că vreodată... ai să rămîi și pe la noi...

Mustafa Cadîr nu mai zise nimic și ieși din odaie tăcut. Dădu ocol mesei, vru să se așeze, deschise din nou ușa către camera din stînga, pe urmă se îndreptă îngîndurat înspre tindă. Gemînd ușor, își luă căciula și cojocul din cuier, se îmbracă fără să se uite la Sabri, care încremenise în prag, și ieși în curte. Se îndreptă către bucătăria lipită de casa cea mare, unde nevasta lui Sabri învîrtea pe foc pilaful, și o întrebă deodată:

— Crezi că nu-ți va fi greu să îngrijești și de un moșneag ca mine?

★

Pe înserat, înspre casa lui Sabri Cadîr venea un bătrînul adus de spate, cu o traistă pe umăr. Saluta cunoscuții în dreapta și în stînga, se oprea în porți să schimbe vorbe cu alți bătrîni ca și dînsul și să vestească hotărîrea lui de a se muta în casa lui Sabri.

— Căci legea noastră tătărăscă spune: „Bătrînul care nu mai poate munci, va fi luat în grijă de feciorul cel mai înstărit”. Și uite că Sabri a ajuns mai înstărit decît Mehmet...

GH. FLORESCU

FATA

oglinnda mamei

Aveam trei prietene: Lia, Tincuța și Monica. Nemaipomenită deosebire între fetele astea! Lia, vorbăreată, sigură de sine, îmbracată întotdeauna „bine”, într-un cuvînt, o eleva de școală cu înfățișare de „cucoană”. În schimb, Tincuța, la șaisprezece ani, arăta ca o fetiță de zece. Părul strîns în două cozi subțiri ca de șoarece atîrnau pe spate pînă la brîu, purta întotdeauna rochii scurte, de culoare închisă, ciorapi trei sferțuri de bumbac cafenii, pantofi rotunzi ca de copil. Sfioasă, speriată, fîstîcîndu-se și roșînd ori de cîte ori o întreba cineva ceva, învîșînd la deșperare, de multe ori fără să priceapă nimic, întotdeauna tremurînd de frică să nu ia note proaste, „să nu cumva să aște mama”...

„Mie, draghele mele, nu-mi pasă de mama! spune Lia. Pot să iau și note proaste, nu se supără! Sîntem prietene atît de bune! Mergem la coafor împreună, îmi împrumută rochiile ei cînd trebuie să merg undeva, la teatru, la o petrecere... Pot să mă întîlnesc și cu băieți și nu se supără... Odată am și fumal în fața ei și a făcut haz că m-am înecat cu fumul: „Se cunoaște că nu ești fumătoare, fetișo!” — mi-a spus.

Mama Liei mi se plîngea totuși: „Lia asta îmi scoate sufletul... Totul i se cuvine ei... Eu nu mai sînt nimic, decît o bătrînă bună de aruncat la coș!”

„Cît te înviez eu pe tine, Lia! mormăia Tincuța. La mine lucrurile stau exact pe dos. Nu știu încă schimbăm zece cuvînt pe zi! Să fie ea sigură că nu iau note proaste și atît... Dacă vine cineva la noi în vizită, eu fug și mă ascund. Mai ales de cînd m-a repezit față de toată lumea: «Lasă prostiile și rezî-ți de carte. Ești înco mică». Sînt cîteodată învîșîtată undeva, la cîte o colegă de ziua ei... sau cu altă ocazie. Știu că vine multă lume și mi-ar face plăcere să mă duc, dar nu mă duc niciodată. Nu știu nici cum să mă îmbrac, nici cum să mă port”...

Monica le asculta întotdeauna pe amîndoua și se întrebă: „Dar măică-mă din ce categorie face parte?”

Casă ție sinceră, mama ei avea și ceva din mama Liei și ceva din mama Tincuței... Adică nu! Mai bine zis, n-avea nimic nici din mama Liei, nici din mama Tincuței! Asta e! Era și este o mamă așa cum trebuie să fie orice mamă înțeleaptă, care șine să-și cîștige nu numai

dragostea copilei ei, ci și respectul cuvenit! Și asta nu pentru că ar fi fost o femeie perfectă, căci greșeli are fiecare om... Ea pricepe însă un lucru foarte important: că pentru a ști cum să te porți cu fata ta, trebuie mai înainte s-o cunoști, să-i cunoști caracterul, temperamentul și chiar fizicul!

AȘA NE VĂD EI

A ÎNCEPUT CA-NTOTDEAUNA

În casă era cald, frumos, și tătîcu tocmai se pregătea să mi citească o poveste dintr-o carte cu poze, cînd iarăși s-a stricat binele...

Iarăși a început cearta!

Acum nu știu cum veni vorba că cîcă mama-mare face pe conțesa și numai ea e de vină că mămică se

poartă așa. Tata zice c-o să-și ia lumea-n cap și o să plece într-o zi cu nenorocitul ăsta de copil (adică eu). Să vedem atunci ce-o să facă. Mă ia, tătîcu cu el! Asta-i bine, mergem la cinematograful ba poate și la cofetărie... și pormă cumpărăm prăjituri pentru mămică, eu i le aleg... și venim acasă...

Ce spune tata? Cum, să nu mai venim niciodată? Nu. Nu vreau. Îl trag pe tătîcu de mîna — tocmai voiam să-i spun că să nu plecăm de tot. Să ne luăm lumea-n cap, da' să ne întorcem seara acasă. Că ne așteaptă mama. Da' mama acuma... Na! țipa și ea... zice că nu mai poate! Pleacă la Ciușița la mama-mare (ata conțesa) și-și ia și copilul cu ea.

Aha... Îmi place a mama-mare. Are vîșini și-mi face clătite. Că zice mama... Am îmbolnăvit o de nervi... o doare capu'...

Păi cum să n-o doară dacă e atîta gălăgie. Eu nu știu ce să fac! Să merg la cinema cu tătîcu sau la Ciușița cu mămică... Ce să fac? Ce să fac?

Mai bine am rămîne toți trei acasă, că e așa de bine!

Le spun, dar nimeni nu mă ascultă. Îmi iau copilul și plec spune mama...

Ba îl iau eu, doamnă, că tu nu știi să-l crești.

Eu încep să țip. Mama îmi trage o palmă, tata mă smucește de mîna...

Mama plînge.

— Vezi ce copil rău ești, Lia? Ai supărat-o pe mama!

Sînt tare necăjit.

PĂRINTI cum vă creșteți copiii?

dragostea copilei ei, ci și respectul cuvenit! Și asta nu pentru că ar fi fost o femeie perfectă, căci greșeli are fiecare om... Ea pricepe însă un lucru foarte important: că pentru a ști cum să te porți cu fata ta, trebuie mai înainte s-o cunoști, să-i cunoști caracterul, temperamentul și chiar fizicul!

Nici Lia, nici Tincuța nu făceau o impresie prea bună acolo unde apăreau și celor care le cunoșteau. Una pentru că era prea emancipată pentru vîrsta ei, cealaltă pentru că era speriată și cenușie ca o vrabie put...

Monicăi i-ar fi dat oricine vîrsta ei: șaisprezece ani! Părul tuns scurt era întotdeauna pieptănat cu grijă, fără a fi coafat „modern”, sau uns cu o pomadă. Rochițe n-avea prea multe, dar acelea pe care le avea erau făcute cu gust: avea două fuste, cîteva bluze și două pulovere. Pentru ocazii deosebite o vedeai întotdeauna cu neleastă rochie atrăgătoare: sau cea bleumarin cu gulerul mare de pîchet alb, sau cea gri cu fusta plisată și nasturi de metal. N-avea unghiile date cu oja ca Lia, nici tăiate pînă la carne ca Tincuța. Erau purtîni mai lungi, dar curate.

Monica putea fi liniștită. Oriunde apărea era privită cu drag și oricine o cunoștea își spunea în gînd: „Mama ei se poate mîndri cu asemenea fată!” Dar și reversul e valabil: și fete se poate mîndri cu asemenea mamă!

La vîrsta adolescenței, fetele au cea mai multă nevoie de mamele lor. Mama trebuie să înțeleagă că nu mai are în joasă un copil, ci o fată tină, căreia ea trebuie să-i fie primă și cea mai bună prietenă înțelegînd în același timp sensul adevărat al acestei prietenii, care îndrumată cu îndemînare nu se va transforma niciodată în lipsă de respect reciproc.

LICA
p. conf. I. V

Olga Schino ADRIAN

DE TOATE DE ESTE TOT

GÎNDURI PENTRU ANUL CARE ÎNCEPE E cel mai important punct

— Hm... Iar am de-a face cu „statul-major”, zimbise bănuitor tovărășul Manea Ionescu, directorul rafinării nr. 1 Ploeghi, ca de fiecare dată când Maria Vlădescu, responsabilă comisiei de femei, ori alcineva din comisie se iese în biroul său. Și la o asemenea primire nu se putea răspunde decât tot zimbând:

— Iar... Ne-ai sprijinit să mutăm muncitoarele din bancă în dormitoare stând-oase de zid. Ne-ai sprijinit să deschidem căminul de zi. Acum, n-aveți încotro, trebuie să ne aprobați și un autobuz, pentru că mamele nu-si pot aduce copiii la creșă ori cămin. Șiți ești de aglomerate mașinile. Și-apoi nu-i nici igienic...

Stăruințe n-au fost puține, argumente s-au găsit destule, așa că directorul, până la urmă, a dat aprobarea cerută. Iar azi, numele salariale ale întreprinderii căldătoare leze într-un autobuz încăpător și comod, ducându-și sau aducându-și copiii de la creșă ori cămin.

Căminul de muncitoare, căminul de zi și autobuzul au fost pentru comisia de femei obiectivele mari din planul anului ce s-a scurs. În planul de muncă pentru anul acesta, plan care prinse să se profite încă din primele zile ale lunii trecute (printre celelalte: curs de croitorie, mai multă preocupare pentru ora femeii la stația de amplificare, grija ca fetele o dată calificate și cu abilitate să nu mai fie mutate din loc în loc), figurează un punct pe care comisia îl numește „cel mai important”. Este vorba aici de educația femeilor, în special a tinerelor fete de la căminul rafinării pentru pregătirea lor în viață.

Pe lângă alte măsuri: conferințe, consultări și îndrumare de zi cu zi. Pentru fete vor fi organizate creșele și așa și se va deschide un curs de lucru de mână, care va funcționa chiar într-unul din dormitoare. Iar într-una din zile, tovărășul director se va pune în căminul „statul-major” în biroul său. Poate că și atunci va zîmbi și va întreba:

— Iar?...
— Iar, i se va răspunde. Aveți dumneavoastră pe aici un difuzor. Acela și încă vro două și... am înțesat dormitoarele fetelor. Să nu ne spuneti că-i departe stația și că-i imposibil de instalat...
Acesta-i doar un singur punct din plan și are dreptate comisia când îl numește „cel mai important”.

În anul acesta

Comisia de femei din Arad n-a participat la concursul penistei noastre, „Nicio curle fără pomi”. Responsabila, tov. Ana Ionescu, și-a dat seama că a greșit, lipsind omul de o acțiune atât de folositoare. Iar anul acesta, plantarea și îngrijirea pomilor e primul punct din planul comisiei. (Se va duce muncă de convingere a celorlalți să sare goștile încă din toamnă, să jerie tulpinile pomilor existenți pentru a îndepărta larvele etc.) Dacă se va planta câte un singur puiet într-o curle, în primăvara secerii agricole va trebui să asigure cel puțin 20.000 de puiți. Iar în anii viitori, 20.000 de pomi vor îmbelșuga orașul cu fructe.

Printre celelalte acțiuni s-a mai prevăzut: activitatea grupelor de citit și a bibliotecilor de casă; atragerea copiilor din cartierul Șega la camera de meditație.

Comisia din Arad, fie că se înființează o stație de radiomplificare, fie că va deține câteva aparate de radio bătrinelor din căminul nr. 2, implinindu-le astfel o vechi și mare dorință. Aceasta în cadrul „Zilei bătrinelor” pe care o vor sărbători pentru prima dată, după experiența unei comisii de femei din R.S.S. Moldovenească, unde a fost în vizită tov. Vera Bănăcean, membră a comisiei.

SĂNĂTATE ȘI FRUMUSEȚE Ozi pe lună PENTRU MINE

Aș vrea, dragi cititoare, ca titlul articolului acesta să nu vă inducă în eroare, adică să înțelegeți din el că o singură zi pe lună e de ajuns pentru îngrijiri. Toate femeile știu că micile îngrijiri zilnice sînt absolut indispensabile pentru păstrarea frumuseții și sănătății. Dar, cum multe din ele se plîng că nu dispun de suficient timp în fiecare zi pentru o îngrijire temeinică, iată ce vă propun:

Alegeți o zi pe lună, de preferință duminică, trimiteți soțul și copiii la plimbare sau la cinema și, o dată rămase singure acasă, acordați-vă cel puțin 2 ore de îngrijire completă. După spălatul dinților, al feței și mâinilor, pentru a stimula funcțiunea aparatului digestiv, beți un pahar de apă caldă sau rece. Apoi periați-vă energic părul în toate sensurile cu o perie aspră. Treceți în fața ferestrei deschise și executați timp de 10 minute exercițiile de gimnastică pe care obișnuiți să le faceți zilnic. Spălați-vă din nou mâinile, pieptănați părul, aranjînd ondulațiile (la nevoie puneți câteva bigudiuri) și prindeți-l într-un fileu. Treceți apoi la baie. (În cazul că nu aveți baie, spălați-vă într-un lighean mare.) Dacă pielea corpului este foarte uscată, puneți în apă un săculeț de pînză umplut cu tărîțe. Apa se încarcă cu gluten și face ca pielea să nu se mai usuce, să fie moale și catifelată. Frecați-vă picioarele cu o piatră ponce, pentru a înlătura firele de păr și pielea întărită de la talpă și călcîi. După ce v-ați șters, fricționați corpul cu alcool de 70°; dacă pielea e uscată, masați-o cu un amestec de uleiuri: ulei de masă 25 gr + ulei de ricin 10 gr + ulei de parafină 10 gr + esență de lavandă 5 gr + alcool 10 gr.

Urmează îngrijirea tenului. Aruncați într-un vas cu apă clocotită un pumn de flori de mușețel, aplecați fața peste vas, acoperind capul cu un prosop gros, și stați așa pînă cînd fața începe să transpire. Dacă aveți tenul gras, îl frecați apoi ușor cu tărîțe de migdale și clătiți abundent cu apă caldă, apoi rece.

Cele cu ten uscat vor clăti fața cu apă boraxată caldă (un litru apă + o linguriță borax) și vor face o mască din: o lingură smîntînă + un gălbenuș de ou + o linguriță de untdelemn. Se unge obrazul, se ține o jumătate de oră, se spală cu apă caldă. Pe ochi se pun comprese cu o infuzie de ceai sau cu apă de roze. Cele cu ten gras vor face o mască de albuș de ou în care pot pune câteva picături de lămîie. Se ține 20 de minute, se spală cu apă rece. Pe ochi se pun compresele de care am vorbit mai sus. Cît timp aveți masca pe față stați întinse pe pat, țînînd picioarele pe 3—4 perne pentru a fi ridicare față de cap cu 30-35 cm.

Pensați sprîncenele dacă e necesar, masați mîinile cu glicerină și curățați cu griji unghiile. Îmbrăcați-vă, fardați-vă atent și discret, așa cum am mai spus în alte articole apărute, și terminați toaleta pieptănînd frumos părul.

Dacă analizați cu atenție cele spuse, cred că vă puteți ușor da seama că în fond pentru toate aceste îngrijiri recomandate nu trebuie să sacrificați mai mult de 2 — 2½ ore din timpul vostru de odihnă, atît de necesar. Dacă după a-eeea vă veți privi în oglindă, veți vedea că eforturile voastre nu au fost zadarnice.

Sanda NOREANU

ÎNȚÎLNIRI FOLOSITOARE

Comisia de femei din orașul Focșani a atras femeile în diferite activități folositoare, cum sînt cursurile de croitorie, de confecționat flori, cursuri legumicole.

Pe lângă acestea însă au organizat cu gospodinele noastre și întâlniri cu caracter de educație generală, lucru pe care în prima parte a anului trecut nu-l făcuserăm.

Am observat că discuțiile despre fericirea în familie, formarea deprinderilor bune la copiii de vîrstă preșcolară, sfaturi de sănătate și frumusețe atrag mult pe femei.

Un alt gen de întâlniri au fost acelea în care am pornit să facem plimbări imaginare pe harta lumii.

Experiența din anul trecut ne-a arătat că astfel de teme interesează pe gospodinele din orașul nostru. De aceea ne-am gândit ca în primul trimestru al anului acesta să urmărim exemplul comisiei de femei din capitală și să or-

ganizăm și în orașul nostru cercuri de cultură generală pentru mame.

Victoria BIDĂU
corespondentă voluntară

RĂSPUNDEM CITITOARELOR PARMENIA

Pentru a scapa părul de pe picioare cu ajutorul cerei, trebuie să te adresezi unei cosmeticiene, deoarece este o operație delicată ce necesită îndemînare și rapiditate. Părul crește la loc cam după o lună, și de multe ori crește mai des și mai gros.

Caută să te îngrași pentru a fi se mări șoldurile și poartă fuste încrețite în talie sau lucrute în cutie netighelitate.

Cum vrei să-ți răspund ce să faci cu să crești dacă nu-mi spui ce vîrstă ai? Știi că în majoritatea cazurilor după 21 de ani omul nu mai crește?

LUCIA ANDREESCU

Ca să pot răspunde exact la întrebările dumitale am nevoie să-mi descrii amănunțit starea părului, dacă e gras sau uscat, cînd cade mai mult, iarna sau vara, dacă e roșit sau făcut permanent, ce medic ai consultat, ce tratament ai urmat etc.

SFATUL MEDICULUI ÎNȚĂRCAREA

De curînd am văzut un copil de doi ani, adus la consultație.

Cîntărea cu patru kilograme și jumătate mai puțin decît normal; era palid, cu oasele capului moi, avea numai dinții din față; pieptul îl era ascuțit, abdomenul mare, oasele gambelor curbate. Putea sta în picioare numai sprijinit, spunea doar 3—4 cuvinte. În puține vorbe, avea o dezvoltare asemănătoare cu a unui copil sub un an, cu semne de rahitism și anemie.

Din cele spuse de mamă rezulta că pînă la un an și șase luni ea a dat copilului să mănînce doar „sîn și ceai”, iar de la această vîrstă, cînd a fost văzut pentru prima oară de medic, mănînce „de toate”.

Tulburările și aspectul copilului descrise mai sus sînt legate fără îndoială de îngrijirea necorespunzătoare ce i s-a dat, de faptul că nu a fost întărcat la vreme, ci a fost alimentat exclusiv la sîn pînă la un an și șase luni.

Este cunoscut faptul că laptele matern este hrana cea mai potrivită pentru sugar și că el conține tot ce este necesar pentru a-i asigura creșterea normală. Acest lucru este valabil însă numai pînă la vîrsta de patru luni. După vîrsta de patru luni, laptele matern singur nu mai satisface întru totul nevoile marelui sportiv ale organismului copilului. Cantitatea de vitamine primită prin lapte este insuficientă, în special vitamina D2 de care depinde calcifierea oaselor. Fiind necesar pentru formarea globulelor roșii din sîngele sugarului, se află în cantitate foarte mică în laptele matern, și proporția lui scade pe măsură ce alăptatul se prelungește.

După patru-cinci luni, sugarul hrănit exclusiv la sîn nu se mai dezvoltă cum trebuie: pe nesimțite, apar semne de rahitism, anemie etc.

Pentru asigurarea creșterii normale a copilului, este necesar ca de la patru luni să se înceapă întărcarea, introducîndu-se treptat în hrana lui o serie de alimente (făinoase, zarzavaturi etc.) după îndrumarea medicului, reducîndu-se în același timp cantitatea de lapte și numărul supturilor și făcîndu-se ceea ce se numește alimentația mixtă.

La nouă-zece luni, copilul normal va fi înfărcat complet. Înfărcarea trebuie evitată în toată viața sa și când copilul este bolnav. Căldura contribuie la scăderea puterii de masticare a alimentelor și există pericol de diaree.

De aceea, se va hotărî din timp, ținând seamă de felul cum este dezvoltat copilul, ca acesta să fie înfărcat fie înainte de apariția căldurilor, fie către sfârșitul verii.

Am văzut, de asemenea, adesea mame care alimentează exclusiv la sân copiii până la opt-nouă luni și se bucură că aceștia „arată bine”. Ele nu remarcă însă unele amănunte mici, care la început trec neobservate, dar care sînt totuși semne de rahitism: copilul transpiră mult, este neliniștit, oasele capului sînt mai moi, dinții apar târziu etc.

Alteori în timpul mame care continuă să alimenteze mixt copii normali, la vîrstă mai mare de un an. Și acest lucru constituie o greșală. Ele fac acest lucru pentru că „copilul cere sân”. Altele prelungesc intenționat alăptarea, ca să evite o nouă sarcină.

În realitate însă, cu răbdare, orice copil poate fi dezvoltat de la un „cere sân” — convingerea mamei că în timpul alăptării nu poate rămîne gravidă este cu totul inexactă.

Evitînd asemenea greșeli și înfărcînd treptat și la timp copilul, el se va obișnui ușor cu alimentele noi, dezvoltarea lui nu va fi tulburată, iar mama va fi din ce în ce mai puțin stînjinită în ocupațiile ei.

Dr. H. FILIP

ACUM 1.200 DE ANI!

leșit parcă să stăvilească tumul-tul Dunării, peticul de insulă boțezat Bisericiuța sfărîmă în stropi argintii clipocitul apelor.

Printre sălciiile desfrunzite ochiul cuprinde pe un mal Galațiul, iar pe celălalt — satul Garvăn.

Cine ar putea bănuși că pe această insulă învăluită în susurul apelor clocotea viața acum aproape 1.200 de ani?

...Era o așezare omenească cu bordeie ascunse jumătate în pămînt, cu pereții căptușiți cu birne groase de lemn cioplit.

Într-un colț al bordeiului, lîngă cuptorul făcut din pietre mari lipite cu lut, era orînduită „vesela” — oale de lut ars — în care femeia gătea.

Oamenii se ocupau unii cu meșteșugăritul, alții cu pescuitul și munca pămîntului. Dar toți își plecau cu supunere capul peste care străfulgera vocea aspră a stăpînilor feudali.

Poate că nu mult după ce și-au durat bisericuța de piatră, de la care se trage și numele insulei de azi „Bisericiuța”, locuitorii au fost martorii unui mare incendiu provocat de atacurile neîntrerupte ale populațiilor nomade. Au plecat cu toții și nu s-au mai întors niciodată!

Nu demult, însă, arheologii au dezgropat aceste „amănunte” despre viața oamenilor care au trăit în trecut pe acele meleaguri.

Maria COMȘA

UNDE SÎNT ASTĂZI ZEII?

Oamenii au creat o întreagă literatură în care cîntau și slăveau zeii și animalele la care se închinau.

Oare ce i-a determinat să creadă în mituri și zeități, să creeze acele basme care te transportă în lumea irealului?

Nu altceva decît încercarea de a explica fenomenele naturii și ale vieții sociale cu ajutorul fanteziei, deoarece științele nici nu-și făcuseră încă un început cît de timid.

Sînt cunoscute mitologiile: indo-europăeană, semită, chino-japoneză, egipteană, americano-precolombiană și creștină.

Dintre acestea, cea mai mare grupă este cea a mitologiilor indo-europene, și ea cuprinde: mitologia indiană, avestică sau iranliană, greacă, italică, romană și etruscă, galică sau celtică, slavă, germanică și mitologia scandinavă.

În antichitate oamenii și-î închipuiau pe Dumnezeu ca pe un bătrîn orb, pentru că — spuneau ei — norocul (destinul) e orb! E drept, seul nu vedea pentru că nici nu... exista!

CUM S-A NASCUT O NEMURITOARE OPERA

În sunete de trompete, Radames se întoarce victorios din luptă, aducînd cu sine, ca prizonier, pe tatăl Aidei, care plînge zdrobită. Lacrimile însă nu pot îneca dragostea ce o poartă eroului.

Întreaga scenă este învăluită de melodia care subjugă, răvășește sufletul.

Nu e așa că ați ieșit înduioșate de la spectacol, cu gîndurile rămase să asculte ultimul cînt de sub lespede sub care dragostea înfruntă moartea?

Știți însă cum s-a născut această nemuritoare operă, pe care Verdi a compus-o în numai patru luni?

Prin 1870, kediul Egiptului, Ismail Pașa, i-a cerut renumitului compozitor italian Giuseppe Verdi să compună o operă ce urma să fie reprezentată cu prilejul inaugurării Canalului de Suez. Și astfel, pe la mijlocul lunii iulie, Verdi, în vîrstă de 56 ani, încununat de glorie, începe să aștearnă primele note, primul șuvoi al fermecătoarelor melodii.

C. M.

Subiectul operei, inspirat din istoria și legendele epocii faraonilor, fusese propus de Mariette-Bey. Talentul compozitional excepțional al lui Verdi a țîșnit cu toată vigoarea, croind o operă ce avea să cunoască nemurirea.

Prima interpretă a Aidei, Theresina Stola a obținut la Cairo un succes imens. Ea a jucat acest rol fără să folosească machiajul albi de obișnuit în teatru.

Din cauza războiului franco-prusian, premiera operei a fost amînată pentru 1871, cînd are loc, la 24 decembrie, pe scena mare a frumosului teatru din Cairo, inaugurat cu acest prilej.

Cu „Aida” compozitorul continuă șirul operelor eroice, în care se aude glasul înflăcăratului luptător pentru libertate și independență. Ce emoționant fior patriotic se desprinde din acea implorare a Aidei din actul III: „O, patria mea, quanto mi costi” (O, patria mea, ce jertfă scumpă îmi ceri) pe notele sfîșietoare ale violoncelor, printre sincopete turmentate ale violurilor care urcă și urcă mereu mai sus. Verdi nu a putut lua parte la premiera operei sale, care a cules lauri unui mare succes. El a fost însă răspîdit după reprezentarea „Aidei” la Neapole. În seara zilei de 31 martie 1873, cînd este condus în ovații, cu un cortegiu de facile, în timp ce trompetele intonau celebrul marș triumfal.

Lila NĂDEJDE

De cînd există scrierea?

V-ați întrebat vreodată, dragi cititoare, de cînd există scrierea? Cum au început oare oamenii să scrie?

Să încercăm să răspundem pe scurt, rămînd ca dv., citind și documentîndu-vă, să cunoașteți aceasta în toate amănuntele.

Scrierea este arta de a reprezenta gîndirea prin caractere sau semne vizibile. Gîndirea a apărut în procesul muncii, în momentul în care omul a început să scoată sunete articulate, adică să vorbească. Cu timpul relațiile sociale l-au făcut să simtă nevoia de a materializa vorbirea, cu alte cuvinte de a o reprezenta prin diferite semne, care la început nu erau altceva decît niște desene. De pildă, pentru a reprezenta prin semne cuvîntul „soare”, omul desena soarele, pentru a reprezenta cuvîntul „pește” desena un pește și așa mai departe. Aceasta este prima formă a scrierii, denumită pictografie, și ea datează din timpuri foarte îndepărtate, din era cuaternară, cînd oamenii trăiau în peșteri și erau în faza sălbătăciei.

Nu e așa că ea pare astăzi foarte înapoiată? Desigur, însă trecînd prin diferite faze a evoluat cu timpul, și oamenii au ajuns să stabilească pentru fiecare articulație cite un semn. Astfel s-a născut alfabetul, adică a apărut scrierea fonetică.

Astăzi se cunosc 4 feluri de scriere: scrierea cuneiformă, folosită de babilonieni și asirieni începînd din secolul IX î.e.n.; scrierea hieroglifică, folosită de egipteni; scrierea chineză și scrierea feniciană, născută din perfecționarea și simplificarea scrierii egiptene. Fenicienii, prin relațiile lor comerciale, au propagat această scriere din care s-au născut mai târziu alfabetele grec, evreu, latin și slav.

Totul fiind într-o continuă evoluție, cine știe dacă și scrierea pe care o avem astăzi nu va căpăta cu timpul alte forme!

Oricum, aceasta vor avea ocazia s-o vadă îndepărtații noștri urmași! Pentru documentare vă recomandăm să citiți art. „Controverse cu privire la unele scrieri vechi” de I. Knorozov (apărut în „Timpuri noi” nr. 41/1956).

M. P.

TESATURA de PAIANJEN

Fabricarea ciorapilor din fire poliamidice e foarte proaspătă la noi în țară. Ea a început abia în anul 1952, cu sprijin sovietic prin fabricarea ciorapilor „Kapron”.

„Or fi buni, n-or fi?” — se întreba pe atunci cumpărătoarele. Dar neîncrederea s-a spulberat repede. Ciorapii s-au dovedit buni, rezistenți și... căuțați. Prin stăruința lucrătorilor din fabrică s-au și lăstărit mai târziu. Numai că aceștia nu s-au liniștit. Oare ciorapi subțiri, pentru ocazii, ciorapi fini și eleganți n-ar putea fabrica? s-au întrebat.

Și s-au importat fire subțiri. (Mașinile însă au rămas aceleași.) Din nou neînștiși și căuțați au prins a frăunța mințile oamenilor. A inginerului-șef, Solomon Sperer, a șefului fabricației, Iosif Ostrovski, și a altora. Rezultatul au fost ciorapii aceștia subțiri ca pînza de păianjen, care au apărut în magazine cu ambalaj de celofan — Adesgo-cristal.

Acest produs se fabrică doar de un an și ceva. Numai că neînștea nu s-a risipit. Căuțările nu s-au terminat. Ciorapii foarte fini, frați gemeni cu „cristalul” importat, trebuie să fie și rezistenți. Noile căuțări au dus la concluzia că metoda „fixării” ciorapilor, una din operațiile însemnate în procesul de fabricație, trebuie înlocuită. Totodată și aparatul respectiv. Construirea acestuia însă n-a fost atît de ușoară. Nici o uzină n-a vrut să-și ia obligația: avea fiecare planul ei de împlinit. Dar inginerul-șef nu s-a lăsat: a apelat la cîteva uzine. Cazanul a fost făcut într-o parte, etanșarea și manometrele într-alta. Și așa, construită în opt uzine, noua autoclavă e gata. Fixarea cu curent electric a fost înlocuită cu aburi sub presiune. Astfel se innobilează tricotațul din fire poliamidice devenînd mai puțin sensibil la agățat.

De altfel, încă o veste îmbucurătoare: au început să se fabrică, tot din fire poliamidice, ciorapi indestribabili (tricotați în cuib de albină).

Tiparul rochiei din stînga, care a întrunit cele mai multe voturi, îl găsiți în suplimentul revistei

... Într-o bună zi, cu modelele sub braț, responsabilă paginii noastre de modă pornit în raid.

A început cu muncitoare. A continuat cu studentele. N-a uitat actrițele și ci chiar elevele. La urma urmelor — s-a gândit — creăm pentru marile mase. Ce le face cititoarelor noastre?

Rezultatul, îl aveți în această pagină. Din o sută de modele prezentate, au fost alese astfel:

1) trei modele cu calificativul „foarte frumoase”

2) trei modele cu calificativul „frumoase”

Celelalte, tipărite în suplimentul revistei noastre, le veți judeca do. cititoarele. steptăm părerea do. pentru a ști și pe viitor cum trebuie să fie pagina noastră e modă.

Modelele publicate se pot executa din stofă de lână, jersey, mătase etc.

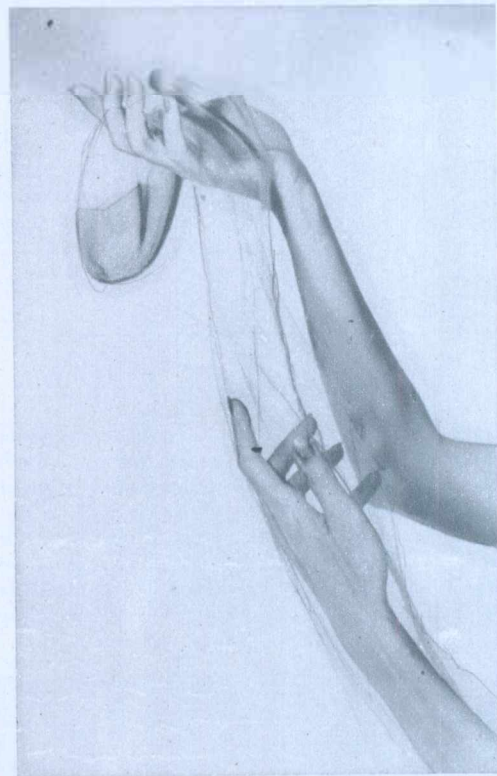

Folosiți cu încredere

PUDRA, FARDUL ȘI ROȘUL DE BUZE

„MARIANA”

De vânzare la toate magazinele cu articole de parfumerie și cosmetică

Ciorapi Nylon 30 den, ciorapi
troteur foarte rezistenți

Ciorapi Nylon 15 den. cristal,
foarte subțiri și eleganți

MĂSAFIRI

felniială puțină

E știut că una din plăcerile anotimpului de iarnă sînt reunitiunile în familie sau între prieteni.

Plăcerea însă este și mai mare dacă tratați la aceste vizite nu este prea costisitoare.

Iată mai jos rețete economice și spornice. Lîngă acestea servim un pahar de vin.

Pateuri cu carne sau brînză

Facem o cremă dintr-un pahar de făină, 200 gr unt (sau 250 gr margarină). Separat facem un aluat din 3 pahare făină, jumătate linguriță cu sare, 2 linguri untdelemn, o lingură oțet. Lăsăm să se odihnească. Împărțim acest aluat în 4 bucăți. Întindem fiecare bucată cu sucitorul, de grosimea unei mușchii de cuțit și ungem ușor cu crema de mai sus. După ce le-am uns pe toate, îndolăm fiecare foaie în patru și repetăm operația ca mai sus de 3 ori. Crema trebuie să ajungă pînă la unge de 3 ori aceste foi. După fiecare uns lăsăm să se odihnească 10—15 minute. La sfîrșit, întindem foile cam de jumătate centimetru grosime și tăiem bucăți de 10 cm lungime și 15 cm lățime. Punem în mijloc carne tocată sau brînză. Îndolăm partea de 15 cm și dăm la copt într-o tavă unsă cu unt. Obținem aproape 30—35 pateuri.

Plăcintă cu carne sau mere

3/4 pahar untdelemn, 3/4 pahar lapte, 30 gr drojdie, bine frăulntată, o lingură zahăr, puțină sare, făină cît să se facă un aluat nu prea tare. Împărțim în două, ungem o tavă cu untdelemn, întindem foile și punem una pe fundul tăvii, carne sau mere la mijloc și altă foaie deasupra. Dăm la cuptor. După ce s-a copt, tăiem patrate după plăcere. Plăcinta cu carne se servește caldă.

Prepararea cârni

Tocăm aproape trei sferturi kg carne de vacă, punem în ea sare, piper, o lingură untdelemn. O dăm puțin la cup-

tor ca să nu fie complet crudă. Cînd se răcește amestecăm în ea un ou crud.

Prepararea merelor

Un kg și jumătate mere mari le radem, amestecăm cu 7—8 linguri zahăr, 2 linguri pesmet alb, scorțișoare. Le legăm puțin la foc, și cînd sînt reci le punem la plăcintă. E bine să presărăm pesmet pe foaia de jos înainte de a pune merele. Cînd e coaptă plăcinta, se presară zahăr pudră.

CITEVA APERITIVE CU JUMĂRI

Pateuri

Cantități

250 gr făină, 250 gr margarină sau unt, puțină sare și apă sau lapte. Amestecăm făina cu sare și apă sau lapte, pînă facem un aluat nu prea vîrtoș pe care-l întindem foaie, de grosimea unui deget. Ungem foaia cu o parte din unt și o împăturim, lăstul aluatului la rece 10—15 minute. Apoi repetăm operația, fără a mai frămînta aluatul de 2—3 ori, pînă cuprindem tot untul, lăstul de fiecare dată 10—15 minute aluatul la rece. Apoi întindem iarăși foaia, tăiem patrate de mărime potrivită, punem în mijloc jumări locale mărunt, dacă avem adăugăm și mazăre din conserve, lipim colțurile pătratului în formă de plic și le coacem în cuptor, în tavă unsă.

Tarte

Tot cu aluat franțuzesc, ca cel din rețeta de mai sus, capitonăm formulite mici de tarte, unse. Le coacem în cuptor 15 minute. Cînd sînt gata răsturnăm tartele pe tavă și le umplem cu jumări de porc amestecate cu puțină verdeață. Mai lăsăm cîteva minute în cuptor. Se servește cald.

Aluat fraged cu jumări de porc

300 gr făină se amestecă cu 200 gr jumări date prin mașină, puțină sare și dacă avem 1 ou. Se face din aceste cantități un aluat, se întinde o foaie și se fac cu paharul rotunde. Se coc în tavă neunsă 20 minute, la foc potrivit.

SFAT PRACTIC

Cum curățăm sticlele cu gîtul murdar de smoală

Apropiem capătul sticlei de foc și pe măsură ce smoala se moaie, le spălăm bine cu apă sau sodă. Clătim cu 2—3 a.c.

BĂUTURI

VIN FIERT

1 kg vin alb sau roșu, 250 gr zahăr pisat, cîteva culșoare, puțină scorțișoară, cîteva picături de lămîie.

Se amestecă pînă se topește zahărul, se lăsa să dea în clocot și se strecoară.

LICHIOR DE OUA

5 gălbenușuri de ouă, 1/4 kg zahăr praf, 1/2 kg lapte fiert și răcit, 200 gr spirit.

Se amestecă bine zahărul cu gălbenușurile pînă ce este spumos. Se adaugă puțin laptele și se amestecă pînă ce devine o cremă omogenă. Atunci se adaugă spiritul picătură cu picătură pînă ce înghețază.

GROG

Se toarnă apa fierbinte în pahare, se pun cîte 2—3 bucăți de zahăr și cîte o feluță de lămîie. Totul în așa fel încît paharele să rămînă goale cam de două degete. Se adaugă rom de un deget și se aprinde înaintea ca romul să se fi amestecat cu apa. Se servește arzînd.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

IARNA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	I	C	E	B	E	R	G	I	A	L	A	N	S	E	
2	L	A	S	S	O	R	E	G	E	R	I	L	A		
3	Z	A	S	A	T	A				A	C	T	O	R	
4	L	E	A	T	A	T	I			R	E	S	C	I	L
5	P	A	T	A	N	A	P	A	E						
6															
7	S	A	P	A	D	A									
8	L	I	C	H	I	F	I	R	I	L	E	T	A	R	
9	R	U	S	T	O	R	I								
10	E	M	E	L	I										
11															
12	O	C	A	T	O	R									
13	Z	O	G	A	L	A									
14	O	S	L	E	A	R	T	A							
15	L	A	T	I	S	E									

ORIZONTAL:

1. Munte de gheață călător pe ape — Spațiu schiștilor în munți.
2. Omăt — ...cu dinți!! — Un moș frigid și darnic.
3. Primii fulgi de zăpadă!! — Poate fi și albă — Artist de teatru.
4. Indicați — Locuitor în Franța — Două vocale.
5. Sportivă ce lunecă pe luciul gheții — Alifii.
6. Uriș ghețar al globului pămîntesc.
7. Veșmintul imaculat al iernii — Mășafir — Dimineața!
8. Face parte din portul național — Cărare pe covorul alb — Caricaturist român contemporan.
9. Gheață la streșina casei sau podoabă de sticlă în pomul de iarnă — Impodobitii bradul de Anul Nou.
10. Alt meș, dar somnoros — Măsură chineză — Cu ele scrisul este imaculat — Oferit.
11. Apar pe geamul înghețat — Din lumea basmelor (pl.).
12. Măsură de greutate — De exemplu „Colț alb” de Jack London — Primește!
13. Îi găsești la sania din cunoscutul cîntec popular românesc — Un schior frunțos!
14. Axă — Copac — Selecționați.
15. Sînt minuite la hochei — Cădere de apă.

VERTICAL:

1. Consecință a viscolului (pl.) — E prezent în pădurile de brazi sau pe terenul de fotbal.
2. Unsoare pentru schiuri — Luciul gheții, bucuria copiilor.
3. Pronume — Preludiul somnului — Arian (arb.).
4. A cunoaște — Document — Motiv pentru mînuși, fular, palton, șoșoni.
5. S — Electrode pozitiv — „Iarna pe...”, cunoscuta poezie de Coșbuc.
6. Moș Ion... — Ger „năpraznic” — Fricos (fig.).
7. Impodobită — Cămăși înflorate! — De Anul Nou se transmite la radio, la miezul nopții.
8. Soarele felahilor — Slavă — Drum „tăiat” printre nămeți.
9. Diftong — Călcăm omătul — Bold.
10. Paragină — Cu gust de lămîie.
11. Argint — Parte periculoasă a unei șosele, mai ales iarna.
12. De exemplu, aspirina pentru răceală — Întrebare — Este rece pe timp de iarnă — Floare roșie.
13. Armă primitivă — Ionel Teodoreanu — Două teuri — Editura de stat pentru literatură și artă.
14. Cuie neascuțite — Operă de Verdi — Pui de capră.
15. ... de gheață! — Nu e sanie — Diminutiv la Alexei.
16. Riu în Elveția — Urarea revistei noastre adresată tuturor cititorilor cu ocazia noului an, 1957!

O CANTINĂ MODEL

Impunătoare, albă și de o strălucitoare curățenie, noua cantină a I. T. B.—ului își poartă pe merit denumirea de „cantină model”. Fotografia pe care o vedeți redă aspectul sălilor de mese. Important e însă că aici se poate mînce bine. Bucătarul-șef, tovarășul Gh. Răchișeanu, pregătește odinioară mîncarea regilor, iar azi toată știința rafinată acumulată în bucătăriile regale o pune în slujba a trei mil de muncitori itebigți, care iau masa la cantină

Sus, la balcon, funcționează și o cantină restaurant. Familii întregi de itebigști mîncă aici, în schimbul unei sume destul de mici, la prînz și seara

Fără să-și mai aștepte părinții, al căror program încetează la orele 15, elevul Dan Diaconescu vine la cantina restaurant și-și comandă mîncărurile preferate

